تَعُدُّوْنَ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيْزُ
الرَّحِيْمُ ۙ﴿٦﴾ الَّذِيْٓ اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهٗ وَبَدَاَ خَلْقَ
الْاِنْسَانِ مِنْ طِيْنٍ ۚ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهٗ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ مَّآءٍ
مَّهِيْنٍ ۚ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوّٰىهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِهٖ وَجَعَلَ لَكُمُ
السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ۭ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿٩﴾
وَقَالُوْٓا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَفِيْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ۭ۬
بَلْ هُمْ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ كٰفِرُوْنَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفّٰىكُمْ مَّلَكُ
الْمَوْتِ الَّذِيْ وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ﴿١١﴾ وَلَوْ
تَرٰٓى اِذِ الْمُجْرِمُوْنَ نَاكِسُوْا رُءُوْسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۭ رَبَّنَآ
اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوْقِنُوْنَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰىهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّيْ
لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٣﴾ فَذُوْقُوْا
بِمَا نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۚ اِنَّا نَسِيْنٰكُمْ وَذُوْقُوْا
عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا
الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِهَا خَرُّوْا سُجَّدًا وَّسَبَّحُوْا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ۩﴿١٥﴾ السجدة تَتَجَافٰى جُنُوْبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ
يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَّطَمَعًا ۡ وَّمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ اُخْفِیَ لَهُمْ مِّنْ قُرَّةِ اَعْیُنٍ ۚ جَزَآءًۢ بِمَا
كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۷﴾ اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ؕ
لَا یَسْتَوٗنَ ؔ﴿۱۸﴾ اَمَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ
جَنّٰتُ الْمَاْوٰی ۫ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَاَمَّا الَّذِیْنَ
فَسَقُوْا فَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ؕ كُلَّمَاۤ اَرَادُوْۤا اَنْ یَّخْرُجُوْا مِنْهَاۤ
اُعِیْدُوْا فِیْهَا وَقِیْلَ لَهُمْ ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّذِیْ كُنْتُمْ
بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿۲۰﴾ وَلَنُذِیْقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰی دُوْنَ
الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُوْنَ ﴿۲۱﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ
ذُكِّرَ بِاٰیٰتِ رَبِّهٖ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَا ؕ اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِیْنَ
مُنْتَقِمُوْنَ ۧ﴿۲۲﴾ وَلَقَدْ اٰتَیْنَا مُوْسَی الْكِتٰبَ فَلَا تَكُنْ فِیْ مِرْیَةٍ
مِّنْ لِّقَآىٕهٖ وَجَعَلْنٰهُ هُدًی لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ ۚ﴿۲۳﴾ وَجَعَلْنَا
مِنْهُمْ اَىٕمَّةً یَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوْا ۛؕ وَكَانُوْا بِاٰیٰتِنَا
یُوْقِنُوْنَ ﴿۲۴﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ یَفْصِلُ بَیْنَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ
فِیْمَا كَانُوْا فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ ﴿۲۵﴾ اَوَلَمْ یَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا
مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ یَمْشُوْنَ فِیْ مَسٰكِنِهِمْ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ
لَاٰیٰتٍ ؕ اَفَلَا یَسْمَعُوْنَ ﴿۲۶﴾ اَوَلَمْ یَرَوْا اَنَّا نَسُوْقُ الْمَآءَ
اِلَی الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا تَاْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ

وَاَنْفُسُهُمْ ؕ اَفَلَا يُبْصِرُوْنَ ﴿۲۷﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا
الْفَتْحُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۲۸﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۲۹﴾ فَاَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ اِنَّهُمْ مُّنْتَظِرُوْنَ ﴿۳۰﴾ (السجدة ۳۲:۳۰، پاره ۲۱)

સૂરએ મુલ્ક

اٰياتها ۳۰ | ۶۷ سُوْرَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ ۷۷ | ركوعاتها ۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تَبٰرَكَ الَّذِيْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ ۫ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرُ ۙ﴿۱﴾
الَّذِيْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ
عَمَلًا ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ ۙ﴿۲﴾ الَّذِيْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ
طِبَاقًا ؕ مَا تَرٰى فِيْ خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ ؕ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ ۙ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُوْرٍ ﴿۳﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَّهُوَ حَسِيْرٌ ﴿۴﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا
السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحَ وَجَعَلْنٰهَا رُجُوْمًا لِّلشَّيٰطِيْنِ وَ
اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيْرِ ﴿۵﴾ وَلِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ
عَذَابُ جَهَنَّمَ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۶﴾ اِذَآ اُلْقُوْا فِيْهَا سَمِعُوْا لَهَا
شَهِيْقًا وَّهِيَ تَفُوْرُ ۙ﴿۷﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ ؕ كُلَّمَآ اُلْقِيَ فِيْهَا

فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَذِيْرٌ ﴿٨﴾ قَالُوْا بَلٰى قَدْ جَآءَنَا
نَذِيْرٌ ۙ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ ۚۖ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا
فِيْ ضَلٰلٍ كَبِيْرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوْا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِيْٓ
اَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوْا بِذَنْۢبِهِمْ ۚ فَسُحْقًا لِّاَصْحٰبِ
السَّعِيْرِ ﴿١١﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ
وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ﴿١٢﴾ وَاَسِرُّوْا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوْا بِهٖ ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ
الصُّدُوْرِ ﴿١٣﴾ اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ ؕ وَهُوَ اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ﴿١٤﴾ ع
هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ ذَلُوْلًا فَامْشُوْا فِيْ مَنَاكِبِهَا وَكُلُوْا
مِنْ رِّزْقِهٖ ؕ وَاِلَيْهِ النُّشُوْرُ ﴿١٥﴾ ءَاَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَآءِ اَنْ
يَّخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِيَ تَمُوْرُ ﴿١٦﴾ ۙ اَمْ اَمِنْتُمْ مَّنْ فِي
السَّمَآءِ اَنْ يُّرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ؕ فَسَتَعْلَمُوْنَ كَيْفَ نَذِيْرِ ﴿١٧﴾
وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ
يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صٰٓفّٰتٍ وَّيَقْبِضْنَ ؔۘ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا
الرَّحْمٰنُ ؕ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍۢ بَصِيْرٌ ﴿١٩﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِيْ هُوَ
جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ ؕ اِنِ الْكٰفِرُوْنَ اِلَّا فِيْ
غُرُوْرٍ ﴿٢٠﴾ ۚ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِيْ يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهٗ ۚ بَلْ
لَّجُّوْا فِيْ عُتُوٍّ وَّنُفُوْرٍ ﴿٢١﴾ اَفَمَنْ يَّمْشِيْ مُكِبًّا عَلٰى وَجْهِهٖٓ اَهْدٰٓى

اَمَّنْ يَّمْشِىْ سَوِيًّا عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِىْٓ
اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا
مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِىْ ذَرَاَكُمْ فِى الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ
تُحْشَرُوْنَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ ﴿٢٥﴾ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ ۖ وَاِنَّمَآ اَنَا نَذِيْرٌ
مُّبِيْنٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً سِيْٓـَٔتْ وُجُوْهُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
وَقِيْلَ هٰذَا الَّذِىْ كُنْتُمْ بِهٖ تَدَّعُوْنَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ
اَهْلَكَنِىَ اللّٰهُ وَمَنْ مَّعِىَ اَوْ رَحِمَنَا ۙ فَمَنْ يُّجِيْرُ الْكٰفِرِيْنَ مِنْ
عَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهٖ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۚ
فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ
اَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَّاْتِيْكُمْ بِمَآءٍ مَّعِيْنٍ ﴿٣٠﴾ (الملك ٦٧:٣٠)

સૂરએ યાસીનની ફઝીલત

(૧) હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ફરમાવે છે કે યાસીન શરીફ કુર્આને મજીદનું દિલ છે. યાસીન શરીફની તિલાવતથી દસ વાર કુર્આને મજીદ પઢવાનો સવાબ મળે છે.

('મિશ્કાત શરીફ' - પેજ-૧૮૭)

(૨) હદીષ : હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હુઝૂરે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : ‘‘સૂરએ યાસીનને તવરાતમાં ‘‘મુઅમ્મહ’’ કહેવામાં આવે છે ! પૂછવામાં આવ્યું : ‘‘મુઅમ્મહ’’ શું ચીજ છે ? ફરમાવ્યું : દુનિયા

અને આખિરતમાં પોતાના પઢનાર માટે ખૈરને આમ(વ્યાપક) કરે છે અને દુનિયાની મુસીબતને દૂર કરે છે અને પઢનાર વ્યકિતથી આખિરતની ગભરાટ દૂર કરે છે અને ફેંસલો કરનારી (નિર્ણાયક) કુવ્વતે મુદાફઅત (નિવારક અને પ્રતિકારક શકિત) લાવે છે - પ્રદાન કરે છે અને પોતાના પઢનારથી દરેક પ્રકારની બુરાઈ દૂર કરે છે અને તેની દરેક હાજત પૂરી કરે છે. જે માણસ સૂરએ યાસીન પઢશે, તો તે એના માટે વીસ (૨૦) હજ પઢવા બરાબર(લેખવામાં આવે) છે અને જે વ્યકિત સૂરએ યાસીનને સાંભળશે, તો તે એના માટે અલ્લાહના રસ્તામાં એક હજાર દીનાર ખર્ચ કરવા બરાબર છે અને જે વ્યકિત એને લખશે, પછી પી લેશે, તો તે એના પેટમાં એક હજાર દવાઓ દાખલ કરી દેશે, તદ્દુપરાંત, (તેના માટે) એક હજાર નૂર અને એક હજાર યકીન અને એક હજાર બરકત અને એક હજાર રહમત છે અને તેના સીના (અંતરાત્મા)થી કીના-કપટ અને બીમારીને ખત્મ કરી દેશે.

('બયહકી ફી શુઅ્બિલ ઈમાન' : ૨/૪૮૧, સંદર્ભ :

'આપકી મુશ્કિલાતકા હલ કુર્આની સૂરતોં સે' : ૬૨/૬૩)

(૩) હદીષ : હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસ જુમ્અહના દિવસે પોતાનાં મા-બાપની અથવા એમના પૈકી કોઈ એકની કબરની ઝિયારત કરે અને ત્યાં સૂરએ યાસીન પઢે, તો એમની મગફિરત કરી દેવામાં આવશે.

એક રિવાયતમાં છે કે, દરેક હર્ફ (અક્ષર)ના બદલે એમની મગફિરત કરી દેવામાં આવશે.

('ઈબ્ને અદી ફિલ કામિલ' : ૫/૧૫૨, 'અબૂ નુઐમ ફી અખ્બારિ ઈસ્બહાન' : ૧/૨૫,

'ઈબ્નુલ બિહાર ફી તારીખિહી ફી આખિરિહી, ફઝાઈલુસ્સુવર' : ૬૭)

સૂરએ હા-મીમ દુખાનની ફઝીલત

(૧) હઝરત અબૂ હુરયરહ(રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે, જેણે જુમ્અહની રાત્રે (જુમે'રાતના રોજ સૂરજ ડૂબવા પછી) સૂરએ હા-મીમ દુખાન પઢી તો તેની મગફિરત કરી દેવામાં આવે છે. ('તિરમિઝી શરીફ')

(૨) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું :

"જે માણસે જુમ્અહની રાતે (જુમે'રાતના રોજ સૂરજ ડૂબવા પછી) સૂરએ હા-મીમ દુખાન (૨૫મા પારહમાં) પઢીલે, તો તેના માટે સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) ફરિશ્તાઓ 'ઈસ્તિગફાર' કરશે અને તેનાં સર્વે (બધાં જ) ગુનાહો માફ કરી દેવામાં આવશે."

('તિરમિઝી શરીફ')

(૩) જુમ્આની રાત્રે તિલાવત કરવાથી એક મહેલ જન્નતમાં...

હદીષ : હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) ફરમાવે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

"જે માણસ જુમ્આની રાતે (જુમે'રાતના રોજ સૂરજ ડૂબવા પછી) સૂરએ દુખાનની તિલાવત કરશે તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં એક મહેલ બનાવશે."

સૂર- એ-અલિફ-લામ-મીમ સિજદહની ફઝીલત

ફઝીલત : એક રિવાયત માં છે કે જેણે અલિફ-લામ-મીમ સિજદહ (૨૧મા પારહ) અને સૂરએ તબારકલ્લઝી (૨૯મો

પારહ) ને મગરિબ અને ઈશાના દરમિયાન (વચ્ચે) પઢી તો જાણે તેણે લયલતુલ કદ્ર માં કિયામ કર્યો.

એક રિવાયતમાં છે કે આ બન્ને સૂરતોને પઢી તેના માટે ઈબાદતે લયલતુલ કદ્ર બરાબર સવાબ લખવામાં આવે છે.

('કઝા ફિલ મઝાહિર-ફઝાઈલે કુર્આન-ફઝાઈલે આ'માલ')

નોંધ : કુર્આન શરીફમાં લયલતુલ કદ્ર ને એક હજાર (૧૦૦૦) મહિનાઓથી પણ અફઝલ બતાવી છે.

૧૦૦૦ મહિનાઓનાં વર્ષો થયા ૮૩ અને ૪ મહિના.

સૂરએ તબારકલ્લઝી....ની ફઝીલત

(૧) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)એ હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)નો ઈર્શાદ નકલ કર્યો છે કે કુર્આન શરીફમાં એક સૂરત ૩૦ (ત્રીસ) આયતોની છે, જે પોતાના પઢવાવાળાઓની શફાઅત કરતી રહે છે, એટલે સુધી કે તેની મગફિરત કરાવે. તે સૂરત સૂરએ "તબારકલ્લઝી...."(૨૯મો પારહ) છે.

('અબૂ દાવૂદ'–'તિર્મિઝી')

અલ્લાહના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની દિલી તમન્ના

સૂરએ "તબારકલ્લઝી...." વિશે એક રિવાયતમાં હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)નો ઈર્શાદ છે કે મારું દિલ ચાહે છે કે આ સૂરત દરેક મુઅમિન(ઈમાનવાળા)નાં દિલમાં હોય.

('ફઝાઈલે કુર્આન-ફઝાઈલે આ'માલ')

[૪૪]

મગફિરતની કામિયાબ સિફારિશ

تَبٰرَكَ الَّذِىۡ بِيَدِهِ الۡمُلۡكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرُ ۙ ۝۱

(الملک ۶۷:۳۰، پارہ ۲۹)

તબા-ર-કલ્લઝી બિ યદિહિલ્ મુલ્કુ વ હુ-વ અલા કુલ્લિ શય્ઈન્ કદીર. (છેવટ સુધી) (સૂરએ 'મુલ્ક', પારહ : ૨૯)

ફઝીલત : હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે : આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''કુર્આને પાકની એક સૂરત એવી છે જેની ૩૦ (ત્રીસ) આયતો છે, તે પોતાના પઢવાવાળાના હકમાં એવી રીતે સિફારિશ કરશે કે તેને બખ્શી દેવામાં આવશે અને તે સૂરત સૂરએ 'મુલ્ક' છે.''

('અબૂ દાવૂદ',-'તિર્મિઝી',-'નસાઈ શરીફ')

અનુભવ

મુબારક સૂરતે હુજ્જત (દલીલ)કરીને કબરના ફિત્નાથી બચાવી લીધો

હઝરત ખાલિદ બિન મઅદાન (રદિ.) ફરમાવે છે કે : મને સૂરએ 'સિજદહ', પારહ : ૨૧ અને સૂરએ 'મુલ્ક'ના વિશે આ ખબર પહોંચી છે કે, એક માણસ આ જ બે સૂરતોને પઢયા કરતો હતો. એ સિવાય બીજું કંઈ જ પઢતો ન હતો. તે માણસ મોટો ગુનેહગાર હતો. (જયારે તે માણસ મૃત્યુ પછી કબરમાં પહોંચ્યો તો ત્યાં) આ સૂરતોએ (પંખીઓની શકલમાં આવીને) તેના પર પોતાની પાંખોને ફેલાવી દીધી અને અરજ કરી : ''હે અલ્લાહ ! એને બખ્શી દે,

કારણ કે આ માણસ મારી ઘણી જ વધારે તિલાવત કરતો હતો.'' અલ્લાહ તઆલાએ તેની સિફારિશ કબૂલ ફરમાવી લીધી. ઉપરાંત, ફરમાવ્યું : ''આ માણસના દરેક ગુનાહના બદલે એક નેકી લખી દો અને એનો દરજ્જો ઉચ્ચ કરી દો ! ''

હઝરત ખાલિદ (રદિ.)નો આ પણ કૌલ છે કે : કબરના અંદર આ સૂરત પોતાના પઢનારા તરફથી ઝઘડો કરે છે અને કહે છે કે : ''હે અલ્લાહ ! જો હું તારી કિતાબમાં છું, તો મારી સિફારિશ આ પઢનારા વિશે કબૂલ ફરમાવ અને જો તારી કિતાબમાંથી નથી, તો મને તું પોતાની કિતાબમાંથી મિટાવી દે.'' આ સૂરત કબરમાં પંખીઓની શકલમાં આવે છે અને પોતાના પઢનારાઓ પર બાઝૂ (પાંખો) ફેલાવી દે છે અને એટલા પ્રમાણમાં સિફારિશ કરે છે કે કબરના અઝાબથી તેને છોડાવી દે છે.

[૪૫]

વિસ્મૃતિ (ભૂલી જવું) નો ઈલાજ

''اَللّٰهُمَّ اَخْرِجْ عَنْهُ الشَّيْطَانَ ط''

અર્થ : હે અલ્લાહ ! શયતાન અને એની અસરોને તેનાથી ખત્મ ફરમાવી દે.

નોંધ : ઘણી વખતે ઈન્સાનની યાદશકિત એટલા માટે પ્રભાવિત થઈ જાય છે કે શયતાન અને જિન્નાત તેના શરીરમાં દાખલ થઈને યાદશકિત પર કાબૂ મેળવી લે છે, એટલે જયારે કોઈ સચોટ કારણોથી મા'લૂમ પડી જાય કે ભૂલી જવાનું કારણ આ જ છે તો ત્યારે ભૂલી જવાની બીમારીને આ રીતે દૂર કરી શકાય છે.

રીત : જો કોઈ બીજા માણસ પર દમ કરવું હોય તો 'અખ્રિજ્ અન્હુ' કહે અને જો ખુદ પોતાની ઝાત પર દમ કરવું હોય તો 'અખ્રિજ્ અન્ની' કહે.

('અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લય્લહ' ઈબ્નુસ્સુન્ની કૃત : ૧૪૭, હદીષ : ૫૭૮)

[૪૬]

ઈલ્મમાં વધારા માટે દુઆ

رَبِّ زِدۡنِیۡ عِلۡمًا ﴿۱۱۴﴾ (طٰہٰ ۲۰:۱۱۴، پارہ ۱۶)

અર્થ : હે મારા રબ ! મારા ઈલ્મમાં વધારો કરી દે.

('સૂરએ તાહા' - આયત નંબર-૧૧૪)

[૪૭]

ભલાઈ માટે દુઆ

رَبِّ اِنِّیۡ لِمَاۤ اَنۡزَلۡتَ اِلَیَّ مِنۡ خَیۡرٍ فَقِیۡرٌ ﴿۲۴﴾ (قصص ۲۸:۲۴، پارہ ۲۰)

અર્થ : હે મારા રબ ! જે ભલાઈ તું મારા તરફ ઉતારે તેનો હું મુહતાજ છું.

('સૂરએ કસસ' - આયત નંબર - ૨૪)

[૪૮]

સલામ

જયારે કોઈ મુસલમાન થી મુલાકાત થાય તો એને આ શબ્દો વડે સલામ કરવી. :

اَلسَّلَامُ عَلَیۡکُمۡ

અર્થ : તમારા ઉપર સલામતી (નાઝિલ થાય).

સલામનો જવાબ

એના જવાબમાં બીજા મુસલમાને આ પ્રમાણે કહેવું :

وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ ط

અર્થ : અને તમારા ઉપર(પણ) સલામતી (નાઝિલ થાય).

ફઝીલત : એકવાર એક માણસ બારગાહે રિસાલતમાં હાજર થયા અને તેમણે ઉપર મુજબ સલામ કરી, તો નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ એનો જવાબ આપ્યો અને ફરમાવ્યું ! એને દસ નેકીઓ સવાબમાં મળી.

('અબૂ દાવૂદ' - 'મિશ્કાત શરીફ')

[૪૯]

ખુશીના વખતે પઢવાની દુઆ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ بِنِعْمَتِهٖ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ ط

અર્થ : તમામ પ્રકારની તારીફ તે અલ્લાહ તઆલા માટે જ છે, જેની દરેક નેઅમતના પ્રતાપે સારાં કાર્યો પાર પડે છે.

('ઈબ્ને માજહ', 'હાકિમ', 'ઈબ્નુસ્સુન્ની' ,'હિસ્ન' : ૩૫૭)

[૫૦]

ગમીના વખતે પઢવાની દુઆ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى كُلِّ حَالٍ ط

અર્થ : દરેક હાલતમાં અલ્લાહ તઆલા જ તારીફ ને પાત્ર છે.

('હિસ્ન' 'ઈબ્ને માજહ')

[૫૧]

કોઈ કામ કરવા ન કરવા વિશે શંકા થતી હોય તો....

اَللّٰھُمَّ اجْعَلْ لِّیْ مِنْ اَمْرِیْ ھٰذَا فَرَجًا وَّمَخْرَجًا اِنَّکَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મારા માટે મારા આ કામમાં આસાની અને છુટકારાનો માર્ગ બનાવ. બેશક, તું દરેક વસ્તુ પર શકિતમાન છે.

ફાયદો : હઝરત ઈમામ શાફિઈ (રહ.) ફરમાવે છે કે, જેને કોઈ કામ કરવા ન કરવા વિશે શંકા થતી હોય તો બેહતરી જાણવા માટે ઈશાની નમાઝ પછી સૂરએ ''વલ્લય્લિ ઈઝા યગ્શા'' તથા સૂરએ ''વદ્દુહા'' અને સૂરએ ''અલમ્ નશ્રહ'' અને આ દુઆ રોજ સાત (૭) વાર પઢે, અલ્લાહના હુકમથી પહેલી યા બીજી અથવા ત્રીજી રાત સુધીમાં જે બેહતર હશે તે ગેબી માણસ આવી બતાવશે.

[૫૨]

કોઈ હાજત પડે તો આ દુઆ દ્વારા મદદ હાસિલ કરો

یَاوَاحِدُ یَااَحَدُ یَاوَاجِدُ یَاجَوَّادُ اِنْفَحْنَا مِنْکَ بِنَفْحَةِ خَیْرٍ اِنَّکَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ط

આ દુઆ વિશે શૈખ અબ્દુલ્લાહ કુરશી મિસરી અરબ જેઓ મિસરના મહાન શૈખો (બુઝુર્ગો)માંથી છે, તેમણે કહ્યું કે મેં મોટા

મોટા શૈખો સાથે મુલાકાત કરી છે અને ૬૦૦થી વધુ ઉસ્તાદોએ મને તા'લીમ આપી છે. તેમનું બયાન છે કે એક દિવસ હું હઝરત મુહમ્મદ મનાદ (તેઓ પોતાના સમયના મહાન વલી હતા) પાસે ગયો અને તેમનાથી મેં દરખાસ્ત કરી કે મને કોઈ એવી દુઆ બતાવો કે જયારે મને કોઈ હાજત પડે તો તે દ્વારા હું મદદ હાસિલ કરું. ત્યારે આપે ફરમાવ્યું કે આ દુઆ પઢયા કરો.

મજકૂર દુઆનો તરજુમો આ છે કે : હે એકલા ઝાતમાં ! હે એકલા સિફ઼ાતમાં ! હે મેળવનાર ! હે મહાન સખાવત કરનાર ! તારી ભલાઈની ખુશબૂ અમને પણ સુંઘાડ (એટલે લાભ કરી આપ). બેશક, તું દરેક વસ્તુ પર શકિતમાન છે. ('શમ્સુલ મઆરિફ઼' ભા. ૪)

[૫૩]

ખાધા પછી અને કપડાં પહેરતી વખતે નીચેની દુઆ પઢો, તમારા આગલા–પાછલા ગુનાહ માફ

હદીષ : હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : ''જેણે ખાણું ખાઈને આ દુઆ પઢી :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَطْعَمَنِىْ هٰذَا الطَّعَامَ
وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِّنِّىْ وَلَا قُوَّةٍ ط

અર્થ : તમામ વખાણ અલ્લાહ તઆલાના માટે જ છે, જેણે મને આ ખાવું ખવડાવ્યું અને મારી કોશિશ અને શકિત વગર મને એ નસીબ ફરમાવ્યું. તેના આગલા અને પાછલા ગુનાહ માફ થઈ જાય છે.

અને જો કપડાં પહેરતી વખતે આ (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ પઢી તો તેના આગલા અને પાછલા ગુનાહ માફ થઇ જાય છે :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ كَسَانِىْ هٰذَا الثَّوْبَ
وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِّنِّىْ وَلَا قُوَّةٍ ط

અર્થ : તમામ વખાણ અલ્લાહ તઆલાના માટે જ છે, જેણે મને આ કપડું પહેરાવ્યું અને મારી કોશિશ અને શકિત વગર મને એ નસીબ ફરમાવ્યું. તો એના આગલા અને પાછલા ગુનાહ માફ થઈ જાય છે.

(‘અબૂ દાવૂદ’ : ૨/૫૫૮)

[૫૪]

પત્નીથી હમબિસ્તરી-સંભોગ કરતી વખતે પઢવાની દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ
وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا ط

અર્થ : હું અલ્લાહ તઆલાનું નામ લઈને આ કામ કરું છું, હે અલ્લાહ તઆલા ! અમને શયતાનથી બચાવ અને તું અમને જે (અવલાદ) અતા ફરમાવે, એનાથી (પણ) શયતાનને દૂર રાખ.

આ દુઆ પઢી લીધા પછી તે વખતની હમબિસ્તરીથી જે અવલાદ પેદા થશે, શયતાન તેને કદાપિ નુકસાન પહોંચડી શકશે નહિ. (‘બુખારી’ ‘મુસ્લિમ’)

નોટ : આ દુઆ જરૂર પઢવી જોઈએ, કારણ કે સંભોગ વખતે અલ્લાહ તઆલાનું નામ ન લેવાથી શયતાનનો નુત્ફો પણ પુરુષના નુત્ફાની સાથે અંદર ચાલ્યો જાય છે. ('હિસ્ન' નો હાશિયો)

[૫૫]

જયારે વીર્ય નીકળે તો દિલમાં આ દુઆ પઢે

اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيْمَا رَزَقْتَنِيْ نَصِيْبًا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! તું મને જે અવલાદ અતા ફરમાવે એમાં શયતાનનો જરાય ભાગ કરીશ નહિ.

નોટ : (૧) સાતમા દિવસે બાળકનું નામ પાડવું અને અકીકહ કરવો.

(૨) જ્યારે બાળક જન્મે તો એને અલ્લાહ તઆલાના કોઈ નેક બંદા પાસે લઈ જવું અને એમનાથી બરકતની દુઆ કરાવવી તથા ખજૂર યા ખારેક યા બીજી કોઈ ચીજ એમની પાસે ચવડાવી બાળકના મોઢામાં મુકાવવી.

(૩) બાળક જ્યારે બોલવા માંડે તો પ્રથમ એને 'લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ' શિખવાડવું અને આ (નિમ્ન લિખિત) આયત પણ યાદ કરાવવી : ('હિસ્ન')

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَّلَمْ يَكُنْ لَّهٗ شَرِيْكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيْرًا ﴿١١١﴾

(بنی اسرائیل ۱۷:۱۱۱)

[૫૬]

સંતાન-પ્રાપ્તિ માટે

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ○

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

اَلَّذِىْٓ اَحْسَنَ كُلَّ شَىْءٍ خَلَقَهٗ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ

مِنْ طِيْنٍ ۚ ۝٧ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهٗ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ مَّآءٍ

مَّهِيْنٍ ۚ ۝٨ ثُمَّ سَوّٰىهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِهٖ وَجَعَلَ

لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا مَّا

تَشْكُرُوْنَ ۝٩ (سورة السجدة ٣٢:٧-٩)

અર્થ : તેણે જે પણ વસ્તુ બનાવી છે તે સૌને ઘણી જ સરસ બનાવી અને તેણે ગારાથી માનવીના સર્જનની શરૂઆત કરી. પછી તેની નસલને સત્ત્વ કાઢેલા તુચ્છ પાણીથી બનાવી, પછી તેને પૂર્ણ કર્યો અને તેની અંદર પોતાની રૂહ ફૂંકી દીધી અને તેમને કાન અને આંખો અને દિલ અર્પણ કર્યાં, (પણ) તમે બહુ જ થોડો શુક્ર કરો છો.

ફઝીલત : જો કોઈ વ્યકિત અવલાદની નેઅમતથી મહરૂમ હોય તો તે અલ્લાહ પર ભરોસો રાખી પુષ્કળ પ્રમાણમાં આ આયતનો વિર્દ કરે. ('આખિરતનો તોહફો')

[૫૭]

પ્રસૂતિની આસાની માટેનો અમલ

لَآاِلٰهَ اِلَّاهُوَالْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ ط سُبْحَانَ اللّٰهِ وَتَعَالٰى
رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ط اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ كَاَنَّهُمْ
يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْضُحٰهَا ط كَاَنَّهُمْ
يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوْعَدُوْنَ لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّاسَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ
بَلٰغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ اِلَّاالْقَوْمُ الْفٰسِقُوْنَ ط

અર્થ : અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી, જે સહનશીલ (અને) દયાવાન છે. અલ્લાહ તઆલાની ઝાત પાક અને ઉચ્ચ છે, જે મહાન અર્શનો પરવરદિગાર છે... સર્વ પ્રકારની તારીફ એક માત્ર અલ્લાહ તઆલા માટે જ છે, જે તમામ જગતોનો પાલનહાર છે... જે દિવસે આ લોકો તે (કિયામત)ને જોશે તો તેમને એમ લાગશે કે (દુનિયામાં) માત્ર એક સાંજ યા સવાર જેટલું જ રોકાયા હતા....જે દિવસે આ લોકો તે (અઝાબ)ને જોઈ લેશે જેનો તેમને વાયદો કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેમને એમ લાગશે કે જાણે તેઓ દુનિયામાં દિવસની એક પળ કરતાં વધુ રોકાયા ન હતા અને વાત પહોંચાડી દેવામાં આવી. હવે નાફરમાન અને ફાસિક લોકો જ બરબાદ થશે.

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી મવકૂફન્ રિવાયત છે કે આપે ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

જે સ્ત્રી માટે બાળકની પ્રસૂતિ (સુવાવડ) મુશ્કેલ થઈ પડે, તો તેને ઉપર દર્શાવેલા કલિમાત અને આયાતને કોઈ કાગળ પર લખી

ઘોળીને પિવડાવવામાં આવે.

('બયહકી ફિદઅ્વાત' 'તુહૂફ-એ-હુફ્ફાઝ' : ૩૫૩, 'ફઝાઈલે હુફ્ફાઝે કુર્આન' : ૯૯૩)

[૫૮]

જામિઅ (સર્વગાહી) દુઆ

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَئَلَكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَلَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّابِاللّٰهِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! અમે તારાથી તે સર્વ માંગીએ છીએ, જે તારાથી તારા નબી હઝરત મુહમ્મદ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ માંગ્યું હતું અને તે બધી જ વસ્તુઓથી પનાહ માંગીએ છીએ, જેનાથી તારા નબી હઝરત મુહમ્મદ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ તારી પનાહ માંગી હતી.

ફઝીલત : હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ અમને ઘણી દુઆઓ શીખવી, જે અમને યાદ ન રહી. અમે આપની ખિદમતમાં અરજ કરી કે, યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! આપે શીખવેલી ઘણી દુઆઓને અમે ભૂલી ગયા. તે બધી જ દુઆઓ અમે અલ્લાહ તઆલાથી માંગવા ચાહીએ છીએ. આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, હું તમને એવી દુઆ બતાવું કે જેમાં બધી જ

દુઆઓ આવી જાય ? પછી આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઉપરોકત દુઆ બતાવી. ('તિર્મિઝી શરીફ', 'હિસ્ન' : ૪૫૨)

[૫૯]

એક અતિ જામિઅ-સર્વગાહી દુઆ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ફરમાવ્યા કરતા હતા :

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ الْهُدٰی وَالتُّقٰی
وَالْعَفَافَ وَالْغِنٰیط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! હું તારાથી સવાલ કરું છું હિદાયતનો, પરહેઝગારીનો, પાકદામનીનો અને બેનિયાઝી યા માલદારીનો.

('મુસ્લિમ શરીફ')

[૬૦]

એક મસ્નૂન દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَغْنِنِیْ بِالْعِلْمِ ، وَزَیِّنِّیْ بِالْحِلْمِ ،
وَاَکْرِمْنِیْ بِالتَّقْوٰی ، وَجَمِّلْنِیْ بِالْعَافِیَةِط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મને ઈલ્મ દ્વારા બેનિયાઝ (નિઃસ્પૃહ) ફરમાવી દે (અર્થાત્ : ઈલ્મે ઉખ્રવીથી નવાઝી દે) અને મને સંયમ તથા

સહનશીલતાના ગુણથી સુશોભિત ફરમાવી દે અને મને તકવા દ્વારા મુકર્રમ (સન્માનિત) ફરમાવ અને મને આફિયત (ક્ષેમ-કુશળતા અને સુખશાંતિ)નું સૌંદર્ય અતા ફરમાવ. ('અલ હિલ્મ' : ૧૯)

ફઝીલત : હુઝૂર નબીએ અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) આ દુઆ ફરમાવ્યા કરતા હતા.

નોટ : અર્થ-ભાવાર્થ નજર સમક્ષ રાખીને ઉપરોકત મસ્નૂન દુઆ પઢવાનો ખાસ ઈહ્તિમામ (પ્રબંધ) કરવો જોઈએ.

[૬૧]

બાળકને બીમારી અને અન્ય નુકસાનથી બચાવવા માટેની દુઆ

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّةِ مِنْ كُلِّ
شَيْطَانٍ وَّهَامَّةٍ وَّمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَّامَّةٍ ط

અર્થ : હું તારા માટે અલ્લાહ તઆલાના સઘળા કલિમાતના વાસ્તાથી દરેક શયતાન,ઝેરીલા જાનવર અને નુકસાન પહોંચાડનારી દરેક આંખથી પનાહ ચાહું છું. ('બુખારી')

[૬૨]

કોઈ ચીજ ગુમ થઈ જાય, ગુલામ અથવા જાનવર નાસી જાય તો આ દુઆ પઢે

اَللّٰهُمَّ رَادَّ الضَّآلَّةِ وَهَادِىَ الضَّآلَّةِ اَنْتَ تَهْدِىْ

مِنَ الضَّلَالَةِ اُرْدُدْ عَلَىَّ ضَالَّتِیْ بِقُدْرَتِکَ وَ
سُلْطَانِکَ فَاِنَّهَا مِنْ عَطَائِکَ وَفَضْلِکَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! હે ગુમ થયેલી ચીજને પાછી લાવનાર અને માર્ગ ભૂલેલાને માર્ગ બતાવનાર ! તું જ ગુમ થયેલાને માર્ગ બતાવે છે. પોતાની કુદરત અને વર્ચસ્વથી-શકિતથી મારી ખોવાઈ ગયેલી ચીજને પાછી ફરમાવી દે, કારણ કે તે તારી બખ્શિશ અને તારા ફઝલથી મને મળી હતી. ('હિસ્ન')

[૬૩]

મૂંઝવણભર્યું કામ પેશ આવે તો પઢે

હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હુઝૂરે અકરમ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને જ્યારે કોઈ પરેશાની, બેચેની અને મુશ્કેલી પેશ આવતી તો આપ આ દુઆ પઢયા કરતા હતા :

یَا حَیُّ یَا قَیُّوْمُ بِرَحْمَتِکَ اَسْتَغِیْثُ ط

અર્થ : હે સદા જીવંત રહેનાર ! હે સૌને સંભાળનાર ! તારી જ રહમત વડે ફરિયાદ કરું છું. ('તિર્મિઝી')

[૬૪]

કોઈ મુસીબતમાં ફસાઈ જાય તો પઢે

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○

وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ ط

અર્થ : અલ્લાહના નામથી શરૂ કરું છું, જે અત્યંત મહેરબાન અને દયાવાન છે. ઉચ્ચ અને મહાન અલ્લાહ તઆલાની મદદ સિવાય મુસીબતોથી બચવાની હિંમત અને તાકાત નથી.

('ઇબ્નુસ્સુન્ની'....૧૨૧)

[૬૫]

મુસીબત અને આફત વખતે પઢવાની દુઆ

જ્યારે કોઈ મુસીબત પહોંચે, અહિંયા સુધી કે કાંટો વાગે તો પણ આ દુઆ પઢે :

اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿١٥٦﴾ (البقرہ ٢:١٥٦)

اَللّٰهُمَّ اٰجِرْنِىْ فِىْ مُصِيْبَتِىْ وَاخْلُفْ لِىْ خَيْرًا مِّنْهَا ط

(અર્થ : બેશક, અમે અલ્લાહ તઆલા માટે જ છીએ અને અમારે અલ્લાહ તઆલા તરફ જ પાછા ફરવાનું છે. હે અલ્લાહ તઆલા ! મને મારી મુસીબતમાં અજર અતા ફરમાવ અને મને તેના બદલામાં એનાથી બેહતર ચીઝ અતા ફરમાવ.) ('મુસ્લિમ શરીફ' : ૨/૬૩૨)

ફઝીલત : (૧) ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે જે કોઈ માણસને કશી મુસીબત પેશ આવે અને તે આ (ઉપરોકત) દુઆ પઢે તો અલ્લાહ તઆલા એને મુસીબત પર અજર અતા ફરમાવશે અને આ દુઆની બરકતથી અલ્લાહ તઆલા એને એનો નેઅમુલ બદલ (ઉત્તમ બદલ) અતા ફરમાવશે. ('મુસ્લિમ શરીફ')

(૨) હઝરત હુસૈન ઈબ્ને અલી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ

કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો : જે બંદાને મુસીબત પહોંચી અને તેણે –

اِنَّا لِلّٰهِ وَ اِنَّاۤ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿١٥٦﴾ (البقرہ۲:۱۵۶)

પઢયું પછી જ્યારે પણ તે આગલી મુસીબત યાદ આવવા પર

اِنَّا لِلّٰهِ وَ اِنَّاۤ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿١٥٦﴾ (البقرہ۲:۱۵۶)

પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે સદમો (દુ:ખ) પહોંચવાના દિવસે જેટલો અજર (સવાબ) લખ્યો હતો તેટલો જ અજર (સવાબ) ફરી લખી આપે છે. (ઈબ્ને માજહ)

(૩) જ્યારે કોઈનું મૃત્યુ થાય ત્યારે સંબંધીઓએ મજકૂર દુઆ પઢવી. ('તિર્મિઝી શરીફ')

(૪) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો : મારી ઉમ્મતને એક નેઅમત એવી આપવામાં આવી છે, જે આગલી ઉમ્મતોમાંથી કોઈને પણ આપવામાં આવી નથી. તે આ છે કે તમે મુસીબત વખતે પઢો :

اِنَّا لِلّٰهِ وَ اِنَّاۤ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿١٥٦﴾ (البقرہ۲:۱۵۶)

('રૂહુલ મઆની' : ૨/૨૩)

(૫) હઝરત અલ્લામહ આલૂસી (રહ.)એ આ આયત –

اِنَّا لِلّٰهِ وَ اِنَّاۤ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿١٥٦﴾ (البقرہ۲:۱۵۶)

ની તફસીર ફરમાવતા રિવાયત નકલ ફરમાવી છે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ આ કલિમાત

* કાંટો વાગવા ઉપર

* મચ્છર કરડવા ઉપર
* જોડા ની દોરી તૂટવા ઉપર અને
* દીવો ઓલવાઈ જવા ઉપર પઢયા છે. ('કુર્આન-હદીસ નાં ખઝાનાઓ')

[૬૬]

નઝરે બદથી હિફાઝત

مَاشَآءَ اللّٰهُ لَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ط

અર્થ : અલ્લાહ જે ચાહે તે જ થાય છે, બુરાઈથી બચવાની અને નેકી કરવાની કોઈમાં કશી શક્તિ નથી, પરંતુ અલ્લાહની તવફીકથી.

ફઝીલત : હઝરત અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.)થી મરફૂઅન્ રિવાયત છે કે, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ કોઈ ચીજને જુએ અને તે ચીજ તેને સારી લાગે અને પછી તે ઉપરની દુઆ પઢી લે, તો એ ચીજને નઝરે બદ (બૂરી નજર) લાગશે નહિ.

('ઈબ્નુસ્સુન્ની' 'તોહ્ફ-એ-હુફ્ફાઝ' : ૩૫૬, 'ફઝાઈલે હુફ્ફાઝે કુર્આન' : ૧/૧૦૦૧)

[૬૭]

આફિયતની એક જામિઅ દુઆ

اَللّٰهُمَّ عَافِنِىْ فِىْ بَدَنِىْ اَللّٰهُمَّ عَافِنِىْ فِىْ سَمْعِىْ
اَللّٰهُمَّ عَافِنِىْ فِىْ بَصَرِىْ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મારા બદનમાં આફિયત અતા ફરમાવ. હે અલ્લાહ ! મારી સાંભળવાની શકિતમાં આફિયત અતા ફરમાવ. હે

અલ્લાહ ! મારી દૃષ્ટિમાં આફિયત અતા ફરમાવ. તારા સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી.

ફઝીલત : રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ આ દુઆને સવાર-સાંજ ત્રણ-ત્રણ વાર પઢતા રહેતા હતા. ('અબૂ દાવૂદ')

[૬૮]

દરેક ભલાઈથી માલામાલ-સંપન્ન

يَابَدِيْعَ الْعَجَائِبِ بِالْخَيْرِيَابَدِيْعُ ط

અર્થ : હે અનોખી વસ્તુઓને ભલાઈના સાથે પેદા કરનાર ! હે નવી વસ્તુઓને પેદા કરનાર !

ફઝીલત : ખૂબ નાની-ટૂંકી (દુઆ) છે; પરંતુ ખૂબ લાભદાયક છે. આ (દુઆ) પઢનાર ઈન્શાઅલ્લાહ દરેક પ્રકારની ભલાઈથી માલામાલ-સંપન્ન થઈ જશે. દુઆ ઉપર પ્રમાણે છે.

('ઝખીર- એ- આખિરત')

[૬૯]

દરેક પ્રકારની ભલાઈની દુઆ

اَللّٰهُمَّ لَا تَدَعْ لَنَا ذَنْبًا اِلَّا غَفَرْتَهٗ وَلَا هَمًّا اِلَّا فَرَّجْتَهٗ وَلَا دَيْنًا اِلَّا قَضَيْتَهٗ وَلَا حَاجَةً مِّنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ هِيَ لَكَ رِضًا اِلَّا قَضَيْتَهَا يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! અમારો કોઈ ગુનાહ માફ કર્યા વગર અને કોઈ ફિક્ર-ચિંતા દૂર કર્યા વગર અને કોઈ કર્ઝ-દેણું અદા કર્યા વગર ન છોડ. હે તમામ રહમ-દયા કરનારાઓથી વધીને રહમ કરનાર !

('તબરાની ફીલ્ કબીર', વ 'ફી કિતાબિદ્દુઆ' અન અનસિન રદિ.)

[૭૦]

મગફિરતની દુઆ

رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿١١٨﴾ (المؤمنون ٢٣:١١٨)

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મારી મગફિરત ફરમાવ અને મારા ઉપર રહમ-દયા કર અને તું સૌથી વધુ રહમ કરનાર છે.

('ઝખીર-એ-આખિરત')

[૭૧]

કુટુંબના પરહેઝગાર થવા માટે અને પોતાને પરહેઝગારીના ઉચ્ચ દરજજા પર પહોંચાડવા માટેની દુઆ

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيّٰتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَّاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِيْنَ اِمَامًا ﴿٧٤﴾ (الفرقان ٢٥:٧٤)

ફઝીલત : ઉપરોક્ત દુઆ પોતાના કુટુંબના પરહેઝગાર થવા માટે અને પોતાને તકવા-પરહેઝગારીના ઉચ્ચ દરજજા પર પહોંચાડવા માટે છે. (અલ ફુરકાન, આયત : ૭૪)

[૭૨]

દીન ઉપર અડગ રહેવાની અને ઈમાન ઉપર ખાતિમહ થવાની દુઆ

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ ثَبِّتْ قَلْبِىْ عَلٰى دِيْنِكَ ط

અર્થ : હે દિલોના પલટનાર ઝાત ! મારા દિલને પોતાના દીન પર જમાવી દે. (‘તિર્મિઝી’, ‘નસાઈ’, ‘હાકિમ’, ‘અહમદ’, ‘અબૂ યઅ્લા’)

ફઝીલત : જે માણસ આ દુઆ માંગતો રહેશે તો ઈન્શાઅલ્લાહ દીન ઉપર સાબિતકદમ (અડગ) રહેશે અને આ દુઆની બરકતથી ઈમાન ઉપર ખાતિમહ થશે. (‘કુર્આન-હદીષ ના ખઝાનાઓ’)

[૭૩]

મા-બાપ માટે ખૈર-ભલાઈની દુઆ

رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِىْ صَغِيْرًا ۝٢٤ (بنی اسرائیل ١٧:٢٤)

ફઝીલત : ઉપર દર્શાવેલ આયતમાં મા-બાપ માટે દુઆ માંગવાની રીત શીખવી છે. એમના માટે આ રીતે દુઆ માંગો.

(સૂરએ ‘બની ઈસ્રાઈલ’ –રુકૂઅ : ૩)

[૭૪]

ઈસ્લામ ઉપર મૃત્યુ થવાની દુઆ

فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۣ اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ
تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّاَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ۝١٠١ (یوسف ١٢:١٠١)

અર્થ : હે આસમાન અને જમીનોને પેદા કરનાર ! દુનિયા અને આખિરતમાં તું જ મારો રફીક-સાથી છે. તું મને પોતાની ફરમાંબરદારીની હાલતમાં (દુનિયાથી) ઉઠાવી લે અને મને પોતાના નેક બંદાઓમાં શામિલ ફરમાવ. ('સૂરએ યૂસુફ' પા ૧૩, રુકૂઅ ૧૧)

ફઝીલત : આ હઝરત યૂસુફ (અલૈ.)ની છેલ્લી દુઆ છે. જે માણસ આ આયતને પઢતો રહેશે તો તેનું મૃત્યુ ઈસ્લામ ઉપર થશે.

('આખિરતનો તોહફો')

[૭૫]

ગુનાહ માફ કરી દેવાશે

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَتُوْبُ اِلَيْكَ مِنْهَا لَا اَرْجِعُ اِلَيْهَا اَبَدًا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારી સામે આ (ખતા યા ગુનાહ) થી તોબા કરું છું અને (સંકલ્પ કરું છું કે) હવે પછી કદાપિ આ (ખતા યા ગુનાહ નહિ કરું).

(૧) જ્યારે પણ કોઈ ખતા થઈ જવા પામે અથવા નાનો-મોટો ગુનાહ થઈ જાય અને અલ્લાહ તઆલાથી તવબા કરવા ચાહે તો અલ્લાહ તઆલા તરફ મુતવજ્જેહ (ધ્યાનસ્થ) થાય અને બંને હાથ અલ્લાહ તઆલા તરફ ઉઠાવીને ઉપરની દુઆ પઢે.

ફઝીલત : હદીષ શરીફમાં છે કે જે માણસ આ રીતે તૌબા કરશે તો એના ગુનાહ માફ કરી દેવાશે, શર્ત આ છે કે બીજી વાર તે જ ગુનાહ ન કરે. ('હિસ્ન')

(૨) કોઈ ભયંકર અપરાધ થઈ જવા પામે તો આ શબ્દો ત્રણ વાર પઢે

اَللّٰهُمَّ مَغْفِرَتُكَ اَوْسَعُ مِنْ ذُنُوْبِيْ
وَرَحْمَتُكَ اَرْجٰى عِنْدِيْ مِنْ عَمَلِيْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! તારી મગફિરત મારા ગુનાહોથી ઘણી જ વિશાળ છે અને મને પોતાના અમલની સરખામણીમાં તારી રહમતની ઘણી વધારે ઉમ્મીદ છે. ('હિસ્ન')

[૭૬]

ગુનાહોની બુરી અસરોથી પનાહ માંગવાની દુઆ

હઝરત આઈશા (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) પોતાની દુઆમાં આ કલિમાત ફરમાવ્યા કરતા હતા :

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ
وَمِنْ شَرِّ مَالَمْ اَعْمَلْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારી પાસે તે કામોની બુરાઈથી પણ પનાહ માંગુ છું, જે મેં કર્યા છે અને તે કામોની બુરાઈથી પણ પનાહ ચાહું છું, જે મેં કર્યા નથી. ('મુસ્લિમ શરીફ')

[૭૭]

નફસની બુરાઈથી પનાહ માંગવાની દુઆ

હઝરત ઈમરાન ઈબ્ને હુસૈન (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ એમના વાલિદ હઝરત હુસૈન

(રદિ.)ને દુઆ માટે આ બે કલિમાત શિખવાડયા હતા :

اَللّٰهُمَّ اَلْهِمْنِىْ رُشْدِىْ وَاَعِذْنِىْ مِنْ شَرِّ نَفْسِىْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! સીધા માર્ગની તરફ મને માર્ગદર્શન આપ અને મને મારા નફસની બુરાઈથી બચાવી લે. ('તિર્મિઝી શરીફ')

[૭૮]

બીમારીઓથી પનાહ માંગવાની દુઆ

હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) આ દુઆ ફરમાવ્યા કરતા હતા :

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ
وَالْجُنُوْنِ وَالْجُذَامِ وَسَيِّءِ الْاَسْقَامِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારી પનાહ ચાહું છું કોઢથી, પાગલપણાથી, રક્તપિત્તથી અને તમામ બુરી બીમારીઓથી. ('અબૂ દાવૂદ')

[૭૯]

માલદારી અને ફકીરીની બુરાઈથી પનાહ માંગવાની દુઆ

હઝરત આઈશા(રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) આ કલિમાત દ્વારા દુઆ માંગ્યા કરતા હતા :

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ
وَعَذَابِ النَّارِ وَمِنْ شَرِّ الْغِنٰى وَالْفَقْرِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! હું તારી પનાહ ચાહું છું આગના ફિત્નાથી, દોઝખના અઝાબથી અને માલદારી તથા ફકીરીની બુરાઈથી. ('અબૂ દાવૂદ'-'તિર્મિઝી')

[૮૦]

તવકકુલ, હિદાયત અને નુસરતની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِىْ مِمَّنْ تَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهٗ
وَاسْتَهْدَاكَ فَهَدَيْتَهٗ وَاسْتَنْصَرَكَ فَنَصَرْتَهٗ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! તું મને એવા લોકોમાં બનાવી લે– એવા લાકોમાં શામિલ કરી લે, જેમણે તારી ઝાત પર ભરોસો કર્યો તો એમના માટે તું કાફી થઈ ગયો અને જેમણે તારાથી હિદાયત માંગી, તો તેં એમને હિદાયત નસીબ ફરમાવી અને જેમણે તારાથી મદદ માંગી, તો તેં એમને મદદ ફરમાવી. ('અલ હિઝ્બ' : ૭૭)

[૮૧]

પાંચ અહમ ચીજો માટે દુઆ

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْئَلُكَ الصِّحَّةَ وَالْعِفَّةَ وَالْاَمَانَةَ
وَحُسْنَ الْخُلُقِ وَالرِّضَا بِالْقَدَرِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારાથી તંદુરસ્તી, પાકદામની, અમાનતદારી, સારા અખ્લાક અને તકદીર પર રાજી રહેવાનો સવાલ કરું છું.

('મુફીદ દુઆઓંકા ગુલદસ્તા', પેજ-૧૩૦)

[૮૨]

રાત્રે અથવા દિવસે આ કલિમાત જરૂર પઢે અને અલ્લાહથી પોતાની હાજતની દુઆ માંગે

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْاَلُکَ صِحَّةً فِیْ اِیْمَانٍ، وَّاِیْمَانًا فِیْ حُسْنِ خُلُقٍ وَّنَجَاةً یَّتْبَعُهَا فَلَاحٌ، وَّرَحْمَةً مِّنْکَ وَعَافِیَةً وَّمَغْفِرَةً مِّنْکَ وَرِضْوَانًا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારાથી સિહ્હતનો ઈમાનની સાથે અને ઈમાનનો સારા અખ્લાક સાથે અને એવી નજાતનો જેની સાથે (દુનિયા અને આખિરતની) ફલાહ હોય અને તારી રહમતનો અને આફિયતનો તથા તારી મગફિરત અને રઝામંદીનો સવાલ કરું છું. (તું મને આ સઘળી ચીજો અતા ફરમાવી દે.) ('હિસ્ન' : ૮૫)

[૮૩]

બુરું ઘડપણ, કંજૂસાઈ, બુઝદિલી, દુનિયાના ફિત્ના અને કબ્રના અઝાબથી હિફાઝત માટે એક સર્વગ્રાહી (જામિઅ) દુઆ

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِکَ مِنَ الْبُخْلِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنَ الْجُبْنِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنْ اَنْ اُرَدَّ اِلٰی اَرْذَلِ الْعُمُرِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْیَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું કંજૂસીથી તારી પનાહ ચાહું છું અને હું તારી પનાહ ચાહું છું બુઝદિલીથી અને હું તારી પનાહ ચાહું છું કે મને બેકાર ઉંમર (ઘડપણ) તરફ ફેરવવામાં આવે અને હું તારી પનાહ ચાહું છું દુનિયાના ફિત્નાથી અને કબ્રના અઝાબથી.

ફઝીલત : નસઈ શરીફમાં હઝરત સઅદ(રદિ.)થી હદીષ રિવાયત કરવામાં આવી છે કે, હુઝૂર(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) આ દુઆ વધુ પ્રમાણમાં માંગ્યા કરતા હતા અને આ હદીસના રાવી હઝરત સઅદ (રદિ.) ખાસ પાબંદીથી આ દુઆ પોતાની બધી અવલાદને યાદ કરાવતા હતા.

('મઆરિફુલ કુર્આન' : ૬/૨૪૧, 'કન્ઝુલ ઉમ્માલ' : ૫૦૯૫, ૨/૬૯૦)

[૮૪]

વસવસા દૂર કરવાનો ઈલાજ

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ○

અર્થ : હું મરદૂદ (હડધૂત થયેલા) શયતાનથી અલ્લાહ તઆલા પાસે પનાહ ચાહું છું.

રીત : ત્રણ વખત પઢીને ડાબી તરફ ત્રણ વખત થૂં થૂં કરી દે, થુત્કારી દે.

('કિતાબુલ્ અઝકાર' : ૧૦૫)

વસવસા દૂર કરવાના અન્ય ઝિક્રો

(૧) હદીષ શરીફમાં આવે છે કે હઝરત આઈશા (રદિ.)એ અલ્લાહના નબી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી આ નકલ ફરમાવ્યું કે : "વસવસામાં માણસ "اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِرَسُوْلِهٖ" (આમન્ના બિલ્લાહિ વ બિ–રસૂલિહી) ત્રણ વખત પઢે."

(૨) 'બુખારી શરીફ' અને 'મુસ્લિમ શરીફ'માં હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે : અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે : "વસવસા આવતા હોય તો પુષ્કળ પ્રમાણમાં 'તઅવ્વુઝ' اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ○ (અઊઝુ બિલ્લાહિ મિનશ્શયતાનિર્રજીમ) પઢો."

('કિતાબુલ્ અઝકાર' : ૧૦૪)

(૩) હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)એ એક સજ્જનને વસવસાના ઉપાયમાં આ ફરમાવ્યું : "જયારે તમને વસવસા પરેશાન કરે તો આ આયત પઢી લો :

هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ج (الحدید ۵۷:۳)

(હુવલ્ અવ્વલુ વલ્ આખિરુ વઝ્ઝાહિરુ વલ્ બાતિન)

('અબૂ દાવૂદ શરીફ' : ૬૯૬, હદીષ નં. : ૫૧૧૦)

[૮૫]

ગયરત (લજ્જા, સંકોચ, લઘુતાગ્રંથી)નો ઈલાજ

"بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ دَاوِنِیْ بِدَوَائِکَ وَاشْفِنِیْ بِشِفَائِکَ وَاغْنِنِیْ بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِوَاکَ وَاحْذَرْ عَنِّیْ اَذَاکَ ط"

અર્થ : હું અલ્લાહના નામથી મદદ માંગું છું. હે અલ્લાહ ! પોતાની દવાથી મારો ઈલાજ ફરમાવ અને પોતાના શિફાના ખઝાનાથી મને

તંદુરસ્તી અતા ફરમાવ અને પોતાના ફઝલ (કૃપા)ના તુફૈલ મને તારા સિવાયથી બેનિયાઝ કરી દે અને તારા હુકમથી આવેલી તે તકલીફ આપનારી વસ્તુને મારાથી હટાવી દે.

('અમલુલ્ યવમિ વલ્લયલતિ લિ ઈબ્નિસ્સુન્ની' : ૧૫૮)

[૮૬]

જિંદગીના છેલ્લા શ્વાસ સુધી મોટી મુસીબતોથી હિફાઝત અને રાહત આપનારી દુઆ

હઝરત બુસ્ર બિન અલ્ અરતાત અલ્ કુરૈશી (રદિ.) ફરમાવે છેઃ મેં અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને આ દુઆ કરતા સાંભળ્યા :

اَللّٰهُمَّ اَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِى الْاُمُوْرِ كُلِّهَا، وَاَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْاٰخِرَةِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! સર્વ કામોમાં અમારા માટે અંજામને બહેતર બનાવ અને દુનિયાની રુસ્વાઈ અને આખિરતના અઝાબથી અમને પનાહ અતા ફરમાવ.

('અલ્ મુસ્નદુલ્ જામિઅ' : ૩/૨૪૮,
'મુસ્નદે ઈમામે અહમદ' : ૨૯/૧૭૧, હદીષ નં. :૧૭૬૨૮)

'તબરાની' ની રિવાયતમાં આ વધારો છે :

مَنْ لَزِمَهٗ مَاتَ قَبْلَ اَنْ يُّصِيْبَهٗ جُهْدٌ مِّنْ بَلَاءٍ

આ દુઆની પાબંદી કરનારાને મોત સુધી મોટી મુસીબતથી છુટકારો અને રાહત પ્રાપ્ત થાય છે.

[૮૭]

સર્વ રોગો માટે એક અકસીર ઈલાજ

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ ۙ﴿۱﴾ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ۙ﴿۲﴾ مٰلِکِ
یَوۡمِ الدِّیۡنِ ؕ﴿۳﴾ اِیَّاکَ نَعۡبُدُ وَ اِیَّاکَ نَسۡتَعِیۡنُ ؕ﴿۴﴾
اِہۡدِنَا الصِّرَاطَ الۡمُسۡتَقِیۡمَ ۙ﴿۵﴾ صِرَاطَ الَّذِیۡنَ اَنۡعَمۡتَ
عَلَیۡہِمۡ ۬ۙ غَیۡرِ الۡمَغۡضُوۡبِ عَلَیۡہِمۡ وَ لَا الضَّآلِّیۡنَ ٪﴿۷﴾ (اٰمِیۡنَ)

(છેવટ સુધી પઢીને દમ કરવું)

(સૂરએ 'ફાતિહા', પારહ : ૧) ('તફસીર ઈબ્ને કષીર' (ઉર્દૂ) : ૧૪, પા. : ૧, 'બુખારી શરીફ' : ૨/૭૪૯)

સૂરએ ફાતિહા (અલ્હમ્દુ શરીફ)ની ફઝીલતો

(૧) એક વખત સૂરએ ફાતિહા (અલ્હમ્દુ શરીફ) પઢવાનો સવાબ બે તૃતીયાંશ કુર્આન શરીફ પઢવા બરાબર (સવાબ મળે) છે.
(હદીષ)

(૨) ત્રણ વખત સૂરએ ફાતિહા (અલ્હમ્દુ શરીફ...) પઢવાનો સવાબ બે વખત કુર્આન શરીફ પઢવા બરાબર (સવાબ મળે) છે.
('તફસીરે મઝહરી' : ભાગ-૨, પેજ-૧૫)

(૩) હસન બસરી (રહ.) હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી નકલ કરે છે કે જેણે સૂરએ ફાતિહા પઢી તેણે જાણે "તવરાત," "ઈન્જીલ," "ઝબૂર" અને "કુર્આન શરીફ" પઢયાં.
('ફઝાઈલે કુર્આન'-'ફઝાઈલે આ'માલ')

[૮૮]

દુનિયા અને આખિરતની બેહતરી માટે મકબૂલ, બલ્કે લા ઈલાજ (અસાધ્ય) બીમારી માટે પણ અનુભવસિદ્ધ (મુજર્રબ) દુઆ

رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ (البقرہ۲:۲۰۱)

અર્થ : હે અમારા પરવરદિગાર ! અમને દુનિયામાં પણ બેહતરી અતા ફરમાવો અને આખિરતમાં પણ બેહતરી અતા ફરમાવો અને દોઝખના અઝાબથી બચાવો. (સૂરએ બકરહ, આયત : ૨૦૧)

ફઝીલત : આ દુઆ ઘણી જ જામિઅ (સર્વગ્રાહી) છે. આ જ કારણ છે કે, હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)ને જયારે કોઈ દુઆ કરવા માટે કહેતું તો ઉપર જણાવેલ દુઆ પઢી દેતા અને જયારે કોઈ આ દુઆથી વધુ દુઆનો આગ્રહ કરતો તો ફરમાવતા : ‘‘હવે આનાથી વધુ શું દુઆ કરું ?’’ (‘કુર્તુબી’)

અનુભવ

મરઘીના બચ્ચાની જેમ પાતળા-નિર્બળ કરી દેનારી બીમારીથી શિફા મળી

હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ એક બીમારની બીમારપુર્સી માટે તશરીફ લઈ ગયા. તે સહાબી (રદિ.) બીમારીને

કારણે અશક્ત થઈને મરઘીનાં બચ્ચાની જેમ થઈ ગયા હતા. (ઘણા જ અશક્ત અને નિર્બળ થઈ ગયા હતા). રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ તેમને પૂછયું : ‘‘આપ કેવી રીતે દુઆ કરો છો ?’’ તેમણે જવાબ આપ્યો કે : ‘‘હું આ રીતે દુઆ કરું છું કે : હે અલ્લાહ ! જે કંઈ તું મને આખિરતમાં સઝા આપવાનો હોય, તે દુનિયામાં જ મને આપી દે.’’ ‘‘આ સાંભળીને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે : ‘‘ભાઈ ! તમે તેને બરદાશ્ત નથી કરી શકતા.(જેથી એવી દુઆ માંગો નહીં) ભલા ! તમે આ પ્રમાણે દુઆ કેમ ન માંગી?

رَبَّنَآ اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَّفِی الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ (البقرہ٢:٢٠١)

(સૂરએ બકરહ, આયત : ૨૦૧)

હઝરત અનસ (રદિ.) ફરમાવે છે : તે પછી તેમણે ઉપર જણાવેલ દુઆ માંગવાની શરૂ કરી દીધી, જેની બરકતથી અલ્લાહ તઆલાએ તેમને સંપૂર્ણ શિફા અતા ફરમાવી દીધી.

[૮૯]

દીન અને દુનિયાની સર્વ ભલાઈઓનો સૌથી વધારે અનુભવસિદ્ધ (મુજર્રબ) નુસખો :‘આબે ઝમઝમ’

”اَللّٰهُمَّ اِنِّیْٓ اَسْئَلُكَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّرِزْقًا
وَّاسِعًا وَّشِفَآءً مِّنْ كُلِّ دَآءٍ ط“

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારાથી નફાકારક ઈલ્મ, વિશાળ રિઝ્ક અને દરેક બીમારીથી તંદુરસ્તી માંગું છું.

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ (રદિ.) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો ઈર્શાદે ગિરામી નકલ ફરમાવે છે કે, માણસ ઝમઝમનું પાણી પીતા સમયે જે મકસદનો ઈરાદો કરે, અલ્લાહ તેને અતા ફરમાવે છે. જો (ઝમઝમ) પીતી વખતે તંદુરસ્તીની નિય્યત કરી તો અલ્લાહ તેને શિફા અતા ફરમાવશે. ભૂખ દૂર કરવાના ઈરાદાથી ઝમઝમનું પાણી પીવે તો અલ્લાહ તેનું પેટ ભરી દે છે. તરસ દૂર કરવાનો ઈરાદો હોય તો અલ્લાહ તેની તરસ દૂર કરી દે છે. આ જિબ્રઈલે અમીન (અલૈ.)ની એડીનો નક્શ (છાપ–ચિત્ર) છે, અને હઝરત ઈસ્માઈલ અલયહિસ્સલામના માટે ખુદાઈ પીણું છે.

('દારે કુત્ની અન્ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)', 'ઈબ્ને માજહ શરીફ')

[૯૦]

દર્દને દૂર કરવાની દુઆ

اَعُوْذُ بِعِزَّةِ اللّٰهِ وَقُدْرَتِهٖ مِنْ شَرِّ مَا اَجِدُ

અર્થ : હું અલ્લાહની ઈઝ્ઝત અને કુદરતના વસીલાથી પનાહ માંગું છું દરેક તે બુરાઈ અને તકલીફથી, જેને હું મહસૂસ કરું છું.

અનુભવ

સફળ અનુભવ પછી સંબંધિત વ્યકિતઓને પણ તાકીદ અને તલકીન

હઝરત ઉસ્માન ઈબ્નુલ્ આસ (રદિ.) ફરમાવે છે કે, એક વખત અલ્લાહના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મારી બીમારપુર્સી માટે તશરીફ લાવ્યા. મને તે સમયે સખત પ્રકારનું દર્દ હતું તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ‘‘પોતાના જમણા હાથને દર્દવાળી જગ્યા પર ફેરવતા ફેરવતા સાત વખત આ (ઉપર જણાવેલ) દુઆ પઢી લો.’’ મેં એ પ્રમાણે જ કર્યું, તો અલ્લાહ તઆલાએ મારું દર્દ બિલકુલ ખતમ જ કરી દીધું. મને આ ઈલાજનો નુસખો એટલો પસંદ આવ્યો કે હું પોતાની તમામ સંબંધિત વ્યકિતઓને હંમેશા તેની તાકીદ અને તલકીન કરતો હતો.

(‘અમલુલ્ યવમિ વલ્લયલતિ લિ ઈબ્નુસ્સુન્ની’ : ૧૩૮,
હદીષ નં : ૫૪૫, ‘નુઝુલુલ્ અબરાર’ : ૩૭૩)

[૯૧]

દરેક પ્રકારના મરીઝ (બીમાર)ને પઢીને દમ કરવાની દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ، اُعِيْذُكَ بِاللّٰهِ الْاَحَدِ
الصَّمَدِ الَّذِىْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ
كُفُوًا اَحَدٌ مِنْ شَرِّ مَا تَجِدُ

અર્થ : તે અલ્લાહના નામથી જે બેહદ મહેરબાન અને અત્યંત રહમ કરનારો છે; હું તમારી હિફાઝત તલબ કરું છું, તે અલ્લાહથી જે યક્તા (અનન્ય, અદ્વિતીય) છે; જે બેનિયાઝ છે. (અર્થાત્ તે કોઈનો મુહતાજ નથી, બધાં તેના મુહતાજ છે.) જેણે (સ્ત્રીની જેમ પોતાની કૂખથી) કોઈને જન્મ આપ્યો નથી. જે (બાળકની જેમ કોઈ સ્ત્રીની કૂખથી) જન્મ્યો નથી. જેના સમાન (બીજો) કોઈ જ નથી. (આવી મહાન ઝાતથી હું તમારી (મુકિત ચાહું છું) તે ચીજની બુરાઈથી જે તમે મહેસૂસ કરો છો.

('અદુઆ' : ૩/૧૩૨૪, 'અલ્ ફુતૂહાત' : ૪/૭૨, 'અબૂ યઅ્લા')

અનુભવ

પળવારમાં બીમારી જતી રહી

હઝરત ઉસ્માને ગની (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હું એક વખત બીમાર થયો. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ બીમારપુર્સી માટે તશરીફ લાવ્યા. ઉપર જણાવેલ તઅવ્વુઝ (બુરાઈથી પનાહ માટેના કલિમાત) પઢીને પછી દુઆ ફરમાવી અને જતાં જતાં ફરમાવ્યું : "હે ઉસ્માન (રદિ.) ! આ દુઆ પઢીને દમ કર્યા કરો, એની કોઈ મિષ્લ (જોડ) નથી."

'અત્તબરાની'ની કિતાબુદુઆઅ્માં આ વધારો છે કે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ મને ઉપર જણાવેલ કલિમાત પઢીને દમ કર્યો તો અલ્લાહપાકે તંદુરસ્તી આપી દીધી.

('અદુઆઅ્' : ૨/૧૩૨૪, 'અદુઆઉલ્ મસ્નૂન' : ૩૧૧)

[૯૨]

રકતપિત્ત, પાગલપન, આંધળાપણું અને લકવાથી હિફાઝતની દુઆ

(ચાર બીમારીઓથી હિફાઝતની દુઆ)

سُبۡحَانَ اللّٰهِ الۡعَظِيۡمِ وَبِحَمۡدِهٖ
وَلَاحَوۡلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّابِاللّٰهِ ط

આજકાલ અસંખ્ય બીમારીઓ ફેલાયેલી છે. અનેક અસાધ્ય–જીવલેણ બીમારીઓનો ઉપદ્રવ વધતો જ જાય છે. હૉસ્પિટલો અને દવાખાનાઓની સરખામણીમાં બીમારીઓનું પ્રમાણ વધતુંજ જાય છે. જે બીમારીઓનું કદી નામ સુદ્ધાં સાંભળ્યું ન હતું, તે આજે વ્યાપકરૂપે જોવા મળે છે. હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ચાર ભયંકર બીમારીઓથી હિફાઝતનો બહુ આસાન ઉપાય બયાન ફરમાવ્યો છે. વાંચો અને એના પર અમલ કરો !

ફઝીલત : હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : (હે કબીસહ !) જ્યારે તમે ફજરની નમાઝ પઢી ચૂકો તો ફજરની નમાઝ પછી આ (ઉપરના) કલિમાત ત્રણ વખત પઢયા કરો. (જો તમે આ કલિમાત પઢતા રહેશો તો) અલ્લાહ તઆલા તમને ચાર બીમારીઓથી મહફૂઝ રાખશે : રકતપિત્ત, પાગલપન, આંધળપણું અને લકવા. (‘અમલુલ યવ્મ વલ્લયૂલહ’)

[૯૩]

શયતાનની શરારત—દુષ્ટતા તથા લકવાથી સુરક્ષિત રહેશે

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِیْ
سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَی الْعَرْشِ یُغْشِی الَّیْلَ
النَّهَارَ یَطْلُبُهٗ حَثِیْثًا ۙ وَّالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُوْمَ
مُسَخَّرٰتٍۭ بِاَمْرِهٖ ؕ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ ؕ تَبٰرَكَ
اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ ۝۵۴ (الاعراف ۷:۵۴)

ફઝીલત : જે માણસ ઉપર દર્શાવેલ આયત સૂતી વખતે પઢશે તો લકવા અને શયતાનની દુષ્ટતા—શરારતથી સુરક્ષિત રહેશે.

('ઝખીરએ આખિરત' ઉર્દૂ, પેજ-૨૩૩)

[૯૪]

અવયવોની હિફાઝત માટે

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیْمِ ○

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○

فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّیْنِ حَنِیْفًا ؕ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّتِیْ فَطَرَ

النَّاسَ عَلَيْهَا ؕ لَا تَبْدِيْلَ لِخَلْقِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ۙ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۰﴾ (الروم ۳۰:۳۰)

અર્થ : માટે (હે નબી સલ. !) આપ એકાગ્ર થઈને પોતાનું મુખ આ દીનની તરફ રાખી કાયમ થઈ જાવ, એ ફિતરત પર જેના પર અલ્લાહે ઈન્સાનોને પેદા કર્યા છે. અલ્લાહની સર્જિત વસ્તુને બદલવી જોઈએ નહિ. આ જ સાચો દીન છે; પરંતુ ઘણા લોકો સમજતા નથી. (સૂરએ 'રૂમ' : ૩૦)

ફઝીલત : જે માણસ એવું ચાહતો હોય કે એના તમામ અવયવો જીવનભર દુરુસ્ત અને તંદુરસ્ત રહે તો તેણે આ આયત દરરોજ ત્રણ વાર પઢીને પોતાના બદન પર દમ કરવો જોઈએ.

('આખિરતનો તોહફો')

નોંધ : આગળ–પાછળ દુરૂદ શરીફ અવશ્ય પઢવું.

[૯૫]

બીમારની ઈયાદત વખતે સાત (૭) વખત પઢવાની દુઆ

اَسْئَلُ اللّٰهَ الْعَظِيْمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ اَنْ يَّشْفِيَكَ ط

અર્થ : તે અલ્લાહ જે પોતે અઝીમ છે અને અઝીમ અર્શનો માલિક છે, હું એનાથી સવાલ કરું છું કે, તે તમને શિફા–તંદુરસ્તી અતા ફરમાવે.

ફઝીલત : હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે, જે માણસના મોતનો વખત જ ન આવ્યો હોય, એને અલ્લાહ તઆલા આ દુઆની બરકતથી શિફા અતા ફરમાવી દે છે. ('અબૂ દાવૂદ', કિતાબુલ્ જનાઈઝ, 'તિર્મિઝી' કિતાબુત્તિબ્બ)

[૯૬]

બીમારી, તકલીફ, ગરીબી અને નાદારીથી નજાત પામવા માટે

تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِىْ لَا يَمُوْتُ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَّلَمْ يَكُنْ لَّهٗ شَرِيْكٌ فِى الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ وَلِىٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيْرًا ط

ફઝીલત : હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)નું બયાન છે કે, એક દિવસ હું રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ના સથવારે બહાર નીકળ્યો. આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) એક એવા માણસ પાસેથી પસાર થયા, જે બહુ પરેશાન, ઉદાસ અને નાદાર હતા. ફરમાવ્યું : હે સજ્જન ! તમારી બીમારી અને તંગદસ્તીમાં કેટલીક અશક્ય (કહી ન શકાય તેવી) પરિસ્થિતિ હું જોઈ રહ્યો છું ? શું તમને એવા કલિમાત ન શિખવાડી દઉં, જે તમારી આ બીમારી, તકલીફ અને તંગદસ્તીની હાલતને દૂર કરી દે ! આ (ઉપરના) કલિમાત પઢયા કરો.

[૯૭]

તીવ્ર બીમારીથી છુટકારો

સૂરએ મુઅ્મિનૂનની નીચે દર્શાવેલી અંતિમ આયતો ખાસ ફઝીલત ધરાવે છે :

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُوْنَ ﴿۱۱۵﴾ فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ ۚ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ ﴿۱۱۶﴾ وَمَنْ يَّدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا
اٰخَرَ ۙ لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ ۙ فَاِنَّمَا حِسَابُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ۭ
اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ وَقُلْ رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ
وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۱۸﴾ (المؤمنون ۲۳:۱۱۵-۱۱۸)

ફઝીલત : બગવી અને ષઅ્લબીએ હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઊદ (રદિ.)થી રિવાયત કરી છે કે તેઓ એક બીમાર માણસ પાસેથી પસાર થયા, જે સખત બીમારીઓમાં સપડાયેલો હતો. હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઊદ (રદિ.)એ તેના કાનમાં સૂરએ મુઅ્મિનૂનની ઉપરોકત આયતો પઢી દીધી, તો એ તે જ વખતે તંદુરસ્ત થઈ ગયો. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઊદ (રદિ.)ને પૂછયું કે, આપે એના કાનમાં શું કહ્યું ? હઝરત ઈબ્ને મસ્ઊદ (રદિ.)એ અરજ કરી કે આ (ઉપરોકત) આયતો પઢી છે. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : કસમ છે તે પવિત્ર ઝાતની કે જેના અંકુશમાં

મારો પ્રાણ છે, જો યકીન ધરાવનારો કોઈ માણસ આ આયતોને પહાડ ઉપર પણ પઢશે તો તે પોતાના સ્થળેથી હટી અને હચમચી જશે.

('અબૂ યઅ્લા' 'કુર્તુબી' 'મઝહરી' 'મઆરિફુલ કુર્આન' : ૬/૩૨૮, 'તુહફ-એ-હુફ્ફાઝ' : ૩૪૭)

[૯૮]

વિવિધ બીમારીઓના નિવારણ માટે

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ذِىْ قُوَّةٍ عِنْدَ ذِى الْعَرْشِ مَكِيْنٍ ۙ﴿٢٠﴾ مُّطَاعٍ ثَمَّ اَمِيْنٍ ؕ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُوْنٍ ۚ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِيْنِ ۚ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنٍ ۚ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ۙ﴿٢٥﴾ فَاَيْنَ تَذْهَبُوْنَ ؕ﴿٢٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۙ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ يَّسْتَقِيْمَ ؕ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ۧ﴿٢٩﴾ (التکویر ۸۱: ۲۰-۲۹)

ફઝીલત : જો કોઈ માણસ પર શંકા હોય કે એનું દિમાગી સંતુલન બગડી રહ્યું છે અથવા પોતાની હાલત–દશા લથડી રહી છે અથવા શંકા હોય કે કોઈએ એના પર કંઈક (જાદૂ) કરી દીધું છે, તો ઉપર દર્શાવેલ આયતને એકતાલીસ (૪૧) વાર પઢી પાણી પર દમ કરી પિવડાવે.

('ઝખીરએ આખિરત' ઉર્દૂ, પેજ-૨૪૫)

[૯૯]

દરેક બીમારીથી શિફા અને દુશ્મનો સામે સફળતા માટે

بِسْمِ اللّٰهِ رَبِّیْ حَسْبِیَ اللّٰهُ تَوَکَّلْتُ عَلَی اللّٰهِ
اِعْتَصَمْتُ عَلَی اللّٰهِ وَفَوَّضْتُ اَمْرِیْ اِلَی اللّٰهِ
مَاشَآءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ط

ફઝીલત : આ કલિમાત (દુઆને) વધારેમાં વધારે પઢતા રહ્યા કરો, આમાં દરેક બીમારીથી શિફા છે, દરેક તકલીફથી નજાત છે અને દરેક દુશ્મન સામે કામિયાબી છે. સર્વ પ્રથમ આ દુઆને અલ્લાહનો અર્શ (સિંહાસન) ઉઠાવતા ફરિશ્તાઓ (જેઓ અલ્લાહની અત્યંત નજીક હોય છે)એ પઢી હતી અને કિયામત (પ્રલય) સુધી તેઓ આ દુઆને પઢતા રહેશે.

(ઈસ્મે આ'ઝમ, 'નુઝ્હતુલ્ બસાતીન' તર્જમ-એ-રવ્ઝતુર્રયાહીન : ૧/૪૨૪) મુતર્જિમ : અલ્લામહ ઝફર અહમદ સા. ઉસ્માની, થાનવી રહ.- સંદર્ભ : બરકાતે દુઆ : ૪૧૯)

[૧૦૦]

તાવ દૂર કરવા માટે દમ કરવાની રીત

بِسْمِ اللّٰهِ اَرْقِیْکَ وَاللّٰهُ یَشْفِیْکَ مِنْ کُلِّ دَاءٍ یُؤْذِیْکَ
وَمِنْ کُلِّ نَفْسٍ حَاسِدَةٍ وَطَرْفَةِ عَیْنٍ وَاللّٰهُ یَشْفِیْکَ ط

અર્થ : અલ્લાહના નામની મદદથી હું તને દમ કરું છું. અલ્લાહ જ તને દરેક તકલીફ આપનારી બીમારીથી તંદુરસ્તી અતા ફરમાવે અને દરેક હસદ (ઈર્ષા) કરનારાથી અને દરેક બૂરી નઝરથી દૂર રાખે અને અલ્લાહ તને વધારે તંદુરસ્તી અતા ફરમાવે.

અનુભવ

પળવારમાં અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો તાવ દૂર થઈ ગયો

હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) ફરમાવે છે :

એક વખત હું અને હઝરત અબૂ બક્ર (રદિ.) અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતમાં હાજર થયા. તે સમયે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને તીવ્ર તાવ હતો અને પથારી પર સૂતેલા હતા. અમે સલામ કરી, તો આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) જવાબ ન આપી શકયા. જયારે અમે આપની આ હાલત જોઈ તો ઘરથી બહાર ચાલી આવ્યા. હજુ નીકળ્યા જ હતા કે આપનો કાસિદ અમને બોલાવવા આવી ગયો. જયારે અમે ખિદમતમાં હાજર થયા તો આપ (સલ.) એવી રીતે બેઠેલા હતા કે જાણે કોઈ તકલીફ જ ન હતી. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''આપ બન્નેના બહાર ચાલ્યા જવા પછી મારી પાસે બે ફરિશ્તાઓ આવ્યા. એક મારા માથા પાસે બેઠો અને બીજો ફરિશ્તો પગ તરફ બેઠો. પગ તરફના ફરિશ્તાએ માથા પાસે બેસેલા ફરિશ્તાને પૂછયું કે, ''એમને શું તકલીફ છે ?'' તો બીજા (ફરિશ્તા)એ જવાબ આપ્યો કે, ''તેમને ઘણો તીવ્ર તાવ છે.'' પગ તરફના ફરિશ્તાએ કહ્યું કે, ''તો તેમને આ કલિમાત પઢીને દમ કરી દેવામાં આવે, ફાયદો થઈ જશે.'' (આ કહીને ઉપરોકત કલિમાત બતાવ્યા). તે પછી આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે, ''આ ફરિશ્તાઓએ પઢીને દમ કર્યો જ હતો કે બધી તકલીફ દૂર થઈ ગઈ. આ જ ખૂશખબરીને સંભળાવવા માટે આપ બન્ને હઝરાતને બોલાવ્યા.''

('અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લયૂલતિ લિબ્નિસ્સુન્ની' : ૧૪૫, હદીષ નં. : ૫૬૯)

[૧૦૧]

પેશાબની રુકાવટ અને પથરી દૂર કરવાની દુઆ

رَبُّنَا اللّٰهُ الَّذِیْ فِی السَّمَآءِ تَقَدَّسَ اِسْمُکَ، اَمْرُکَ فِی السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ، کَمَا رَحْمَتُکَ فِی السَّمَآءِ، فَاجْعَلْ رَحْمَتَکَ فِی الْاَرْضِ، وَاغْفِرْلَنَا حُوْبَنَا وَ خَطَایَانَا، اَنْتَ رَبُّ الطَّیِّبِیْنَ، فَاَنْزِلْ شِفَآءً مِّنْ شِفَآئِکَ، وَرَحْمَةً مِّنْ رَحْمَتِکَ عَلٰی هٰذَا الْوَجَعِ ط

અનુવાદ : અમારો રબ તે (અલ્લાહ) છે, જે આસમાનમાં છે. (હે અમારા રબ !) આપનું નામ મુકદ્દસ (પવિત્ર) છે. આપનો હુકમ અને ઈખ્તિયાર આકાશ અને જમીનમાં (એક સરખો જ પ્રચલિત) છે. જે રીતે આપે આસમાનવાળાઓ પર રહમ ફરમાવી છે એ જ રીતે જમીનવાળાઓ પર પણ પોતાની રહમત નાઝિલ ફરમાવો. અમારા ગુનાહ અને અમારી ખતાઓને માફ ફરમાવો. આપ જ પાકીઝા (પવિત્ર) હસ્તીઓના રબ છો. પોતાના શિફાના ખઝાનામાંથી શિફા અને પોતાના રહમતના ખઝાનામાંથી રહમત આ બીમારી પર નાઝિલ ફરમાવો.

('અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લય્લહ', હદીષ નં. : ૫૬૭, 'અબૂ દાવૂદ શરીફ' : ૫૪૩, હદીષ નં. : ૩૮૯૨, 'નુઝુલુલ્ અબરા' : ૨૬૭)

રીત : પોતે આ દુઆને પઢતો રહે અને પોતે ન પઢી શકે તો કોઈ બીજો માણસ આ દુઆ પઢીને તેના પર દમ કરી દે અથવા કાગળ પર આ દુઆને લખીને તેનું પાણી પિવડાવી દે.

('અદુઆઉલ્ મસ્નૂન' : ૩૦૫)

અનુભવ

દુઆ પઢતાં જ પેશાબ શરૂ થઈ ગયો

હઝરત અબુદરદાઅ્ (રદિ.) પાસે એક માણસ આવ્યો અને કહ્યું : ‘‘મારા વાલિદનો પેશાબ રોકાઈ ગયો છે અને પેશાબમાં પથરી આવી ગઈ છે.’’ એના માટે હઝરત અબુદરદાઅ્ (રદિ.)એ તેમને એક દુઆ શિખવાડી, જેને તેમણે રસૂલે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી હાસિલ કરી હતી. જેથી તે માણસે આ દુઆને પઢી તો પેશાબ શરૂ થઈ ગયો.

ઈમામ નસાઈ (રહ.)એ આ બનાવ આ પ્રમાણે બયાન કર્યો છે કે, હઝરત અબુદરદાઅ્ (રદિ.)ની ખિદમતમાં ઈરાકના બે માણસો કોઈ માણસના વિશે પેશાબની રુકાવટની ફરિયાદ લઈને આવ્યા. હઝરત અબુદરદાઅ્ (રદિ.)એ ઈલાજરૂપે ફરમાવ્યું કે : ‘‘મેં રસૂલે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી સાંભળ્યું છે, જે કોઈને અથવા તેના ભાઈને આ (પેશાબની રુકાવટની) ફરિયાદ હોય તો તેને જોઈએ કે આ (ઉપર જણાવેલ દુઆ) પઢે.’’ જેથી તેમણે આ દુઆ પઢી તો તેમનું કામ થઈ ગયું.

(‘અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લયલતિ લિબ્નિસ્સુન્ની’ : ૫૬૭)

પેશાબની હાજત દૂર થઈ ગઈ

‘નવાદિરુલ્ ઉસૂલ’ના લેખક હકીમ તિર્મિઝીના વાલિદે મુહતરમનો આ બનાવ છે કે, એક વખત હજની મોસમમાં અંધારી રાત્રે ખાન–એ–કઅબહના તવાફ માટે નીકળ્યો. પેશાબની એવી તીવ્ર હાજત પેદા થઈ કે બધો ખુશૂઅ પ્રભાવિત થઈ ગયો.

યથાશકિત રોકવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પણ તકલીફ વધવા લાગી અને બીજી તરફ આ ભય હતો કે મસ્જિદની બહાર હાજત પૂરી કરવા ગયો તો મારા પગ લોકોની ગંદકીઓથી નાપાક થઈ જશે. આવી વિકટ પરિસ્થિતિમાં મને ઝમઝમના પાણીવાળી હદીષ શરીફ યાદ આવી ગઈ. તત્કાળ ઝમઝમના કૂવા પર પહોંચ્યો અને બરાબર પેટ ભરીને તે જ નિય્યતથી ઝમઝમનું પાણી પીધું. તેની બરકતથી સવાર સુધી પેશાબની તકલીફ દૂર થઈ ગઈ.

('ફઝલુ માઈ ઝમઝમ' : ૨૭૨, 'મિસ્કુદુઆ' : ૧૫૭)

[૧૦૨]

આંખની બીમારી તથા ગભરાહટનાં સમયે પઢવાની ખાસ દુઆ

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ رَبِّ الْمَلٰئِكَةِ وَالرُّوْحِ،
جَلَّتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوْتِ ط

અર્થ : હું પાકી બયાન કરું છું તે (અલ્લાહ)ની કે જે હકીકી બાદશાહ છે, સઘળી બુરાઈઓથી પાક છે. ફરિશ્તાઓ અને રૂહ (જિબ્રઈલ)નો પરવરદિગાર છે. અલ્લાહની ઈઝઝત અને કુદરતથી આસમાન અને જમીનને ઈઝઝત મળી.

ફઝીલત : હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ના કોઈ પણ સહાબીને આંખમાં બીમારી થતી તો આ દુઆ પઢતા હતા.

('ઈબ્નુસ્સુન્ની' : ૫૬૫, પેજ : ૧૧૪)

[૧૦૩]

પગના દર્દ માટે પઢવાની દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ اَعُوْذُ بِعِزَّةِ اللّٰهِ وَقُدْرَتِهٖ مِنْ شَرِّ مَا فِيْهَا ط

ફઝીલત : જો કોઈ વ્યકિતને પગમાં દર્દ હોય તો ઉપર દર્શાવેલી દુઆ સાત (૭) વાર પઢીને દમ કરે. ('હયાતુસ્સહાબા' : ભાગ-૨)

[૧૦૪]

દાંતના દુઃખાવા માટે મહત્ત્વની દુઆ

اَللّٰهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهُ سُوْءَ مَا يَجِدُ وَفُحْشَهٗ
بِدَعْوَةِ نَبِيِّكَ الْمُبَارَكِ الْمَكِيْنِ عِنْدَكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! એની તકલીફ અને તીવ્ર દુઃખાવો તારા બરકતવંત અને મર્તબહવાળા નબીની દુઆના સદકહથી દૂર ફરમાવ. ('મદારિજુન્નુબુવ્વહ' : ૧/૪૨૨ બયહકીના હવાલાથી)

અનુભવ

ઈબ્ને રવાહાની દાંતની તકલીફ દૂર થઈ ગઈ

'બયહકી' હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા (રદિ.)થી નકલ કરે છે કે, "તેમણે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી દાંતોના દુઃખાવાની ફરિયાદ કરી તો હુઝૂરે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ

વ સલ્લમએ પોતાનો મુબારક હાથ તેમના તે ગાલ પર જેમાં દુ:ખાવો હતો મૂકીને ૭ (સાત) વખત આ (ઉપરોકત) દુઆ પઢી.

મુબારક હાથ ઉઠાવવા પહેલાં જ અલ્લાહ તઆલાએ તેમનો દુ:ખાવો દૂર ફરમાવી દીધો.''

[૧૦૫]

ફોડાં–ફુનસીનો ઈલાજ

اَللّٰهُمَّ مُصَغِّرَ الْكَبِيْرِ وَمُكَبِّرَ الصَّغِيْرِ صَغِّرْ مَا بِيْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મોટાને નાના કરી દેનારા અને નાનાને મોટા કરનારા ! મારા શરીરની ફોડાં–ફુનસીને ખતમ ફરમાવી દે.

('અલ્ અઝકારુ લિન્નવવી' : ૧૦૭)

અનુભવ

ઉમ્મુલ મુ'મિનીન હઝરત ઝયનબ બિન્તે જહશ (રદિ.)ની ફુનસી (ફોલ્લી) ફૂટી ગઈ

ઉમ્મુલ મુ'મિનીન હઝરત ઝય્નબ બિન્તે જહશ(રદિ.) ફરમાવે છે કે, એક વખત આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મારા ઘરે તશરીફ લાવ્યા. મારી આંગળી પર ફોલ્લી નીકળેલી હતી. તેને જોઈને ફરમાવ્યું કે, ''તમારી પાસે ઝરીરહ (હિન્દુસ્તાનની ખુશબૂવાળી લાકડી) છે ? '' જવાબ આપ્યો : ''હા.'' જેથી તે લાકડીને ફોલ્લી પર મૂકી અને (મને) હુકમ આપ્યો કે : ''હવે આ દુઆ પઢો. મેં જયારે એવું કર્યું તો અચાનક તે ફોલ્લી ફૂટીને સારી થઈ ગઈ.''

[૧૦૬]

દાઝેલા ભાગની શિફા માટે દુઆ

اَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ اِشْفِ
اَنْتَ الشَّافِىْ لَاشَافِىَ اِلَّا اَنْتَ ط

અર્થ : હે લોકોના પરવરદિગાર ! આપ તકલીફને દૂર ફરમાવી દો અને શિફા તેમજ તંદુરસ્તી અતા ફરમાવી દો, એટલા માટે કે આપના સિવાય કોઈ તંદુરસ્તી આપનાર નથી.('નુઝુલુલ્ અબરાર' : ૭૩)

અનુભવ

દાઝેલો હાથ સારો થઈ ગયો

હઝરત મુહમ્મદ બિન હાતિમ (રદિ.) ફરમાવે છે કે, એક વખત (ભૂલથી) મેં ગરમ તપેલી પકડી લીધી, જેનાથી મારો હાથ દાઝી ગયો. મારાં અમ્માજી તત્કાળ મને એક મોટા માણસની ખિદમતમાં લઈ ગયાં, જે પોતાની મજલિસમાં બેઠા હતા. (કદાચ નાની વય અને પહેલી મુલાકાતના કારણે તેઓ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઓળખી ન શકયા.)મારાં અમ્માજીએ તેમને કહ્યું : ''હે અલ્લાહના રસૂલ! '' આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ) ફરમાવ્યું:''લબ્બૈક વ સઅ્દય્ક! હા, હું સાંભળું છું, બતાવો! શું વાત છે ? '' તો મારાં અમ્માજીએ તત્કાળ મને નબી અલયહિસ્સલામની બિલકુલ સામે કરી દીધો. આપે મારા દાઝેલા હાથને જોઈને કંઈક પઢીને દમ કર્યો. મને તો ખબર ન પડી કે આપે

શું પઢયું ? અલબત્ત, થોડા સમય પછી મેં મારાં અમ્માજીને પૂછયું કે, તેઓ (આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) શું પઢી રહ્યા હતા ? તો અમ્માજીએ બતાવ્યું કે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ આ (ઉપરવાળી) દુઆ પઢી હતી.

[૧૦૭]

ઝેર દૂર કરવા માટે દમ કરવાની બે રીતો

(૧)

بِسۡمِ اللّٰهِ شَجَّةٌ قَرَنِيَّةٌ مِلۡحَةٌ بَحۡرٌ قَفۡطَا

ફાયદો : આ કલિમાતનો અર્થ મજહૂલ (અજ્ઞાત) છે. જાણે આ એક મંત્ર છે. જે રીતે નકલ થયેલ છે એ જ પ્રમાણે પઢીને દમ કરી દેવામાં આવે. ('નુઝૂલુલ્ અબરાર' : ૨૬૯)

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસ્ઊદ (રદિ.)એ એક વખત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતે અકદસમાં ઝેરીલા જનાવર (વીંછી, સાપ વગેરે)ના ડંખના ઝાળ (દમ કરવાનો) અને મંત્રનો ઉલ્લેખ ફરમાવ્યો. (હેતુ આ હતો કે આ મંત્ર પઢવું દુરુસ્ત છે કે નથી ?) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે, "મંત્રના તે કલિમાત મને સંભળાવો. " જેથી મેં આ (ઉપરોક્ત) કલિમાત પેશ કર્યા. આપે મંત્ર સાંભળ્યા પછી ફરમાવ્યું "આ તો અહદ (વચન) અને કરાર (કબૂલાત) છે, જે હઝરત સુલયમાન બિન દાવૂદ અલયહિસ્સલામએ ડંખ મારનારા જનાવરોથી લીધો હતો, જેથી આ કલિમાત પઢવામાં કોઈ વાંધો નથી."

અનુભવ

ઝેરની અસર દુઆની બરકતથી દૂર થઈ ગઈ

રિવાયત કરનાર ફરમાવે છે કે, એક વખત હઝરત અલ્કમહ (રહ.)ની સાથે સફરમાં એક માણસ હતો. તેને કોઈ ઝેરીલા જનાવરે ડંખ માર્યો, તો આપે આ કલિમાત પઢીને તેને દમ ફરમાવ્યો. તે એવો સહીહ અને તંદુરસ્ત થઈ ગયો જેમ કે દોરડીથી બાંધેલું જાનવર આઝાદ થઈ જાય છે.

(૨)

ઝેરીલા જાનવરનો એક બીજો ઝાળ (દમ)

હઝરત અલી કર્રમલ્લાહુ વજ્હહૂથી નકલ થયેલ છે કે નબીએ પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને વીંછીએ નમાઝની હાલતમાં ડંખ માર્યો. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ પાણી અને મીઠું મંગાવ્યું અને ડંખની જગ્યા પર હાથ ફેરવતા ફેરવતા :

(કુલ્ યા અય્યુહલ્ કાફિરૂન) قُلْ يَآيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ۝١

અને (કુલ અઊઝુ બિ રબ્બિલ્ ફલક) قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝١

અને (કુલ અઊઝુ બિ રબ્બિન્નાસ) قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١

પઢવા લાગ્યા. ('અદુઆઉલ્ મસ્નૂન' : ૩૦૩)

અબૂ સાલિહ નામના બુઝુર્ગ ફરમાવે છે કે, એક વખત એક માણસને ખતરનાક પ્રકારના વીંછીએ ડંખ માર્યો. તેની ખબર અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને થઈ, તો આપે ફરમાવ્યું : "જો તે સાંજે આ કલિમાત પઢી લેત :

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ط

તો વીંછીનું ઝેર તેને કોઈ નુકસાન ન પહોંચાડત.''

અનુભવ

ઝેર અસર વગરનું થઈ ગયું

અસ્લમ કબીલાના ઉપરોકત રિવાયત કરનાર ફરમાવે છે કે, ''આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના આ ઈર્શાદે ગિરામીને સાંભળ્યા પછી મારા ખાનદાનની એક સ્ત્રીએ તેના પર અમલ કરવાનું શરૂ કર્યું. એક દિવસે જયારે કે તેણે આ દુઆ પઢી હતી. કોઈ સાપે તેને ડંખ માર્યો. પણ સાપના ઝેરથી તેને કોઈ નુકસાન ન પહોંચ્યું.'' ('સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ' : ૧૦/૨૨૬)

[૧૦૮]

ઊંઘ માટે બેહતરીન દુઆ

اَللّٰهُمَّ غَارَتِ النُّجُوْمُ، وَهَدَأَتِ الْعُيُوْنُ وَأَنْتَ حَیٌّ قَيُّوْمٌ لَا تَأْخُذُكَ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ، يَا حَیُّ يَا قَيُّوْمُ! أَهْدِئْ لَيْلِیْ وَأَنِمْ عَيْنِیْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! તારાઓ ડૂબી ગયા અને ઝરણાં થંભી ગયાં (શાંત પડી ગયાં) અને તું દરેક જગ્યાએ હાજર છે, દરેકને સાંભળવાવાળો છે. તને ન તો ઝોંકુ આવે છે અને ન તો ઊંઘ આવે

છે. હે જીવંત અને દરેકને સાંભળવાવાળા ! મારી રાત પુરસુકૂન બનાવી દે અને મને સુવડાવી દે.

ફઝીલત : હઝરત ઝૈદ ઈબ્ને સાબિત (રદિ.)એ ફરમાવ્યું કે, મેં હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને શિકાયત કરી કે, મને ઊંઘ નથી આવતી, તો રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો કે, તમે આ દુઆ પઢતા રહો. મેં આ દુઆ પઢી તો અલ્લાહ તઆલાએ મારી એ તકલીફને દૂર કરી દીધી.

('ઈબ્નુસ્સુન્ની' : ૭૪૯, પેજ : ૨૨૨)

[૧૦૯]

ઊંઘમાં ગભરાહટ (ઝબકી જવું)નો મહત્ત્વનો ઈલાજ

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّةِ مِنْ غَضَبِهٖ وَعِقَابِهٖ وَشَرِّ عِبَادِهٖ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ وَاَنْ يَّحْضُرُوْنِ ط

અર્થ : હું અલ્લાહ તઆલાના સર્વગ્રાહી કલિમાતના વાસ્તાથી તેની નારાજગીથી અને તેના અઝાબથી અને તેના બંદાઓની બુરાઈથી અને એ જ પ્રમાણે શયતાનોના વસવસાઓથી અને આ વાતથી કે આ બધાં ભેગા થઈને મારા પર મુસલ્લત થાય તેનાથી પનાહ માંગું છું.

('અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લયલતિ લિ ઈબ્નિસ્સુન્ની' : ૧૮૭, હદીષ નં. : ૭૪૮, પેજ : ૧૮૮, હદીષ નં : ૭૫૦, 'અબૂ દાવૂદ શરીફ ફિલ્ આદાબ' : ૪૮૫૬)

અનુભવ

સહાબીનો ગભરાટ દૂર થઈ ગયો

હઝરત અમ્ર બિન શુઐબ પોતાના વાલિદ અને દાદાથી રિવાયત નકલ કરે છે કે, એક માણસ અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની પાસે તશરીફ લાવ્યા અને પોતાની આ ફરિયાદ બયાન કરી કે હું ઊંઘમાંથી ચોંકીને ઊઠી જાઉં છું. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે : ‘‘જયારે તમે પોતાની પથારી પર સૂવા માટે જાઓ તો આ (ઉપરોકત) દુઆ પઢી લો.’’

તે સહાબી (રદિ.) ફરમાવે છે કે, મેં એના પર અમલ કર્યો તો આ ફરિયાદ–શિકાયત દૂર થઈ ગઈ.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર (રદિ.) આ દુઆનો એટલો પ્રબંધ ફરમાવતા હતા કે પોતાની અવ્‌લાદમાં જે પઢી શકતા હતા તેમને તો આ દુઆ યાદ કરાવી દીધી અને જેમને પઢવાની શક્તિ ન હતી તો તેમના માટે આ દુઆને લખીને તેમના ગળામાં લટકાવી દીધી.

[૧૧૦]

ઑટોમેટિક (સ્વયંસંચાલિત) એલાર્મ

قُلْ اِنَّمَآ اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ

وَّاحِدٌ ۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا

صَالِحًا وَّلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖٓ اَحَدًا ﴿١١٠﴾ (الکہف ۱۸:۱۱۰)

(સૂરએ ‘ક-હ-ફ’, પારહ : ૧૬, આયત નં. : ૧૧૦)

અર્થ : આપ ફરમાવી દો કે હું પણ તમારા જેવો જ એક માણસ છું. (પણ) મારી પાસે આ વહી આવે છે કે તમારો ખરો મઅબૂદ એક જ મઅબૂદ છે. માટે જે કોઈ શખ્સ પોતાના પરવરદિગારની મુલાકાતની આરઝૂ (તમન્ના) રાખતો હોય તો તેણે સત્કાર્યો કરતાં રહેવું જોઈએ અને તે પોતાના પરવરદિગારની ઈબાદતમાં બીજા કોઈને શરીક કરે નહિ.

ફઝીલત : (૧) હઝરત ઝિર બિન હુબૈશ (રદિ.) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો ઈર્શાદે ગિરામી નકલ ફરમાવે છે કે, ‘‘શું હું આપ લોકોને એવી સૂરત બતાઉં ? જેના અઝીમુશ્શાન (મહાન) સવાબે આસમાન અને જમીનના ખાલી ભાગને ભરી દીધો અને તેના લખનારાઓના માટે પણ પઢનારાઓની જેમ એટલો જ સવાબ છે અને જે માણસ તેને જુમ્અહના દિવસે પઢે, તો અલ્લાહ તઆલા બીજી જુમ્અહ સુધીના બધાં ગુનાહ માફ ફરમાવી દે છે અને જે માણસ આ સૂરતની અંતિમ પાંચ આયતોને સૂવાથી પહેલાં પઢે છે તો તેની બરકતથી રાતના જે સમયે ઉઠવા ચાહે, અલ્લાહ તઆલા તે જ સમયે જાગૃત ફરમાવી દે છે અને તે સૂરત સૂરએ ‘ક-હ-ફ’ છે.’’

ફાયદો : પહેલી રિવાયતથી આ મા’લૂમ થયું કે, નક્કી કરેલ સમયે જાગૃત થવા માટે આ સૂરતની માત્ર અંતિમ આયત પઢી લેવામાં આવે. જયારે બીજી રિવાયતથી મા’લૂમ થયું કે, અંતિમ કુલ પાંચ આયતો અર્થાત્ :

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ (الکہف ۱۸:۱۰۷)

થી સૂરતનાં અંત સુધી

(‘કિતાબુ ફઝાઈલિલ્ કુર્આનિ લિ અબી ઉબૈદ, બાબુ ફી ફઝ્િલ સૂરતિલ કહ્ફ’, ‘અઝ્િઝયાદતુ વલ્ ઈહસાનુ ફી ઉલૂમિલ્ કુર્આનિ લિલ્ ઈમામિ મુહમ્મદ ઈબ્નિ અહમદ બિન અકીલહ અલ્ મક્કી’ : ૨/૧૬૮, ‘ફય્ઝુલ્ કદીર’ : ૩/૧૦૪)

અનુભવ

(૧) હદીષના રાવીનો સ્વાનુભવ

હદીષના રાવી "અ-બદહ" ફરમાવે છે કે, અમે તેનો ઘણી વખત અનુભવ કર્યો અને એ જ પ્રમાણે થયું.

(૨) મશહૂર તથા જાણીતા કારીનો સ્વાનુભવ

ઈબ્ને કષીર મક્કી (રહ.) ફરમાવે છે કે, બંદાએ (મેં) અસંખ્ય વખત જિહાદ વગેરેમાં તેનો અનુભવ કર્યો કે તેને પઢીને જ્યારે હું સૂતો તો જે સમયે ઊઠવાની ઈચ્છા થતી તે જ સમયે મારી આંખ ખુલી જતી. અલબત્ત, હું إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ (الكهف ١٨:١٠٧) થી સૂરતના અંત સુધી પઢું છું.

(હાશિયહ 'અઝ્ઝિયાદતુ વલ્ ઈહસાન' : ૨/૧૬૯)

[૧૧૧]

શયતાની ફરેબ, ધોકા અને શર (બુરાઈ)થી હિફાઝત માટે દુઆ

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ○

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ○

وَقُلْ رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزٰتِ الشَّيٰطِينِ ﴿٩٧﴾

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَّحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ (المؤمنون ٢٣:٩٧-٩٨)

અર્થ : હું પનાહ લઉં છું અલ્લાહની મરદૂદ શયતાનથી. શરૂ અલ્લાહના નામથી જે બેહદ મહેરબાન નિહાયત રહમ કરવાવાળો છે અને તમે કહો " હે મારા પરવરદિગાર ! હું તારી પનાહ ચાહું છું શયતાનોની છેડછાડથી અને હે પરવરદિગાર ! તારી પનાહ ચાહું છું આ વાતથી કે શયતાન મારી પાસે આવે."

ફઝીલત : આ દુઆ પોતાના અર્થના એ'તિબારથી શયતાનના શર અને મક્ર–ફરેબથી બચવાના માટે એક જામિઅ (સર્વગ્રાહી) દુઆ છે. રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ મુસલમાનોને આ દુઆ પઢવાની તલ્કીન ફરમાવી છે.

તદુપરાંત, એના સિવાય શયાતીન અને જિન્નાતના બીજા અષરાત અને હુમલાથી બચવા માટે પણ આ દુઆ મુજર્રબ-અનુભવસિદ્ધ છે.

('મઆરિફુલ કુર્આન' : ૬/૩૩૦, 'કુર્તુબી' : ૧૨/૧૪૮)

[૧૧૨]

જાદૂથી હિફાઝત માટે મુફીદ કલિમાત

اَعُوْذُ بِوَجْهِ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ الَّذِىْ لَيْسَ شَىْءٌ أَعْظَمَ مِنْهُ، وَبِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّاتِ الَّتِىْ لَايُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّوَّلَافَاجِرٌ، وَبِاَسْمَآءِاللّٰهِ الْحُسْنٰى كُلِّهَا مَاعَلِمْتُ مِنْهَا وَمَالَمْ أَعْلَمْ مِنْ شَرِّمَا خَلَقَ وَبَرَأَ وَذَرَأَ ط

અર્થ : હું અલ્લાહ તઆલાની તે મહાન (અને ઉચ્ચ) જાતની પનાહ લઉં છું કે જેનાથી કોઈ ચીજ મોટી કે મહાન નથી અને (હું પનાહ

માંગુ છું) અલ્લાહ ના સંપુર્ણ તાસીર ધરાવનાર કલિમાતની, કે જેની આગળ કોઈ નેક અને કોઈ બુરો (દુષ્ટ) માણસ વધી શકતો નથી અને (હું પનાહ લઉં છું) અલ્લાહ ના તમામ સુંદર નામોની, જેને હું જાણું છું અને જેને હું જાણતો નથી. એવી તમામ ચીજોની બુરાઈથી, જેને તેણે પેદા કરી છે અને નમૂના વિના–વ્યવસ્થિત બનાવી છે અને ફેલાવી છે.

ફઝીલત : હઝરત કઅબે અહબાર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, જો અમુક કલિમાતનો હું વિર્દ–વઝીફો (પઢવાનો મામૂલ) ન રાખત તો યહૂદ મને (જાદૂના બળે) ગધેડો બનાવી દેત, એટલા માટે જાદૂથી હિફાઝતના માટે આ દુઆ પઢતા રહેવું જોઈએ.

(અલ મુવત્તા' હવાલા નં. ૧૯૧૦, ૪/૪૯૦)

[૧૧૩]

જાદૂ વગેરેની અસર ખતમ કરવા માટેની આયત

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِي
يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا ۖ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ ۖ
وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ (طٰهٰ ٢٠:٦٨-٦٩)

જો કોઈને શંકા હોય કે એના પર જાદૂ કરવામાં આવ્યું છે અથવા એવી નિશાનીઓ સ્પષ્ટ થઈ રહી હોય, તો જાદૂની અસર ખતમ કરવા માટે અગિયાર દિવસ સુધી નીચે દર્શાવેલ આયત સો (૧૦૦) વખત પઢીને પોતાના ઉપર દમ કરી દે. આ દુઆ દરમિયાન કોઈ બીજો અમલ ન પઢે.

(પા.૧૬, સૂ.'તા-હા' આ. ૬૮-૬૯, 'ઝખીર-એ-આખિરત')

[૧૧૪]

જિન્નાત અને ઈન્સાનથી હિફાઝતનો ખાસ અમલ

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّةِ مِنْ غَضَبِهٖ وَعِقَابِهٖ وَشَرِّ عِبَادِهٖ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ وَاَنْ يَّحْضُرُوْنِ ط

અર્થ : અલ્લાહ તઆલાનાં સઘળાં કલિમાતના વાસ્તાથી હું તેના ક્રોધકોપથી અને તેના અઝાબથી અને તેના બંદાઓની બુરાઈથી અને શયતાનોના વસવસાઓથી અને મારી પાસે તેમના (શયતાનોના) હાજર થવાથી પનાહ માંગું છું.

ફઝીલત : ઉપર દર્શાવેલ કલિમાત સવાર-સાંજ એક-એક વાર પઢી લેવામાં આવે તો જિન્નાત અને ઈન્સાનથી હિફાઝત થાય છે.

[૧૧૫]

જિન વગેરેથી હિફાઝતની બે મહત્ત્વની દુઆઓ

(૧)

بِسْمِ اللّٰهِ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ . اِخْسَأْ عَدُوَّ اللّٰهِ ط

અર્થ : અલ્લાહ તઆલાના નામની મદદ માંગું છું, મુહમ્મદ જે અલ્લાહના રસૂલ છે. હે અલ્લાહ તઆલાના દુશ્મન ! તું દૂર થા.

('અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લય્લતિ લિ ઈબ્નિસ્સુન્ની' : ૧૬૨, હદીષ નં. : ૬૩૩)

અનુભવ

હે અલ્લાહના દુશ્મન ! તું દૂર થા !

હઝરત યઅ્‌લા બિન મુર્રહ (રદિ.) આ ફરમાવે છે, એક સ્ત્રી અલ્લાહના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતમાં પોતાના પુત્રને લઈને હાજર થઈ અને કહેવા લાગી કે, "મારા આ પુત્ર પર જિન સવાર થઈ ગયો છે. (ભૂતપ્રેતની અસર છે)," તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ તેના ચહેરા પર થૂ થૂ કર્યું અને પછી આ જુમ્લહ (ઉપરવાળો) ઈર્શાદ ફરમાવ્યો.

રિવાયત કરનાર કહે છે કે, તે પછી તે છોકરાને કદી કોઈ વસ્તુએ તકલીફ પહોંચાડી નથી.

(૨)

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّاتِ الَّتِىْ لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَّلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيْهَا وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِى الْاَرْضِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمِنْ شَرِّ طَوَارِقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، اِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَارَحْمٰنُ ط

અર્થ : હું પનાહ લઉં છું અલ્લાહની, જે બહુ રહમવાળો છે અને અલ્લાહના તે બધા કલિમાતથી કે જેનાથી કોઈ નેક અને

ફાસિક-ફાજિર માણસ પણ બહાર નથી. તે દરેક વસ્તુની બુરાઈથી જે આસમાનથી ઊતરે છે અને તે દરેક વસ્તુની બુરાઈથી, જે આસમાનમાં ચઢે છે અને તે દરેક વસ્તુની બુરાઈથી, જેને અલ્લાહ તઆલાએ જમીનમાં ફેલાવી છે અને તે દરેક વસ્તુની બુરાઈથી, જે જમીનમાંથી નીકળે છે અને રાત-દિવસના ફિત્નાઓ (મુસીબતો)ની બુરાઈથી અને (રાત-દિવસમાં આવનાર) મુસીબતોની બુરાઈથી પનાહ લઉં છું, સિવાય તે મુસીબતોથી કે જે ખૈર અને બરકત લઈને આવે. હે રહમ કરનાર ઝાત !

ફઝીલત : એક ખબીસ જિન્નાત આગનો અંગારો લઈને હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની પાછળ પડયો, તો એને દફે-દૂર કરવા માટે હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.)એ ઉપરોકત દુઆ શિખવાડી.

વળી, આયતુલ કુર્સીની ફઝીલતમાં આ પણ આવ્યું છે કે, જે ઘરમાં આયતુલ કુર્સી પઢવામાં આવે, તો શયતાન ત્યાંથી ચાલ્યો જાય છે. ('બયહકી', 'ઈબ્ને સઅદ')

[૧૧૬]

જ્યારે તેના વડે માંગવામાં આવે છે તો અલ્લાહ તઆલા આપી દે છે

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِاَنِّیْ اَشْهَدُ اَنَّکَ اَنْتَ اللّٰهُ لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ الْاَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِیْ لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُوْلَدْ وَلَمْ یَکُنْ لَّهٗ کُفُوًا اَحَدٌ ۝

ફઝીલત : હઝરત રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, તે ઝાતની કસમ, જેના કબજામાં મારી જાન છે, તેણે અલ્લાહ તઆલાના એક મહાન ઈસ્મે આ'ઝમ વડે દુઆ કરી છે, (જેની ખાસિયત એ છે કે) જ્યારે તેના વડે માંગવામાં આવે છે તો અલ્લાહ તઆલા આપી દે છે અને તેના વડે જ્યારે દુઆ માંગવામાં આવે છે ત્યારે અલ્લાહ તઆલા કબૂલ ફરમાવી લે છે.

('અબૂ દાવૂદ', 'તિર્મિઝી', 'નસાઈ' અને 'હાકિમ')

[૧૧૭]

આ દુઆ માટે આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) એ કસમપૂર્વક ફરમાવ્યું

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِاَنَّ لَکَ الْحَمْدُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ یَا حَنَّانُ، یَا مَنَّانُ، یَا بَدِیْعَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ یَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ ط

ફઝીલત : રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : તે ઝાતની કસમ, જેના કબજામાં મારી જાન છે, તે અલ્લાહના ઈસ્મે આ'ઝમના માધ્યમથી દુઆ કરે છે કે જ્યારે તેના વડે દુઆ માંગવામાં આવે છે તો તે કબૂલ ફરમાવે છે અને જ્યારે તેના દ્વારા કોઈ દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે તો તે પૂરી કરે છે.

('અબૂ દાવૂદ', 'તિર્મિઝી', 'ઈબ્ને માજહ', 'અહમદ', 'અન્વારુદ્ દુઆ', 'માસિક અલ હાદી' પૂ. ૧૫, સફર ૧૩૫૭/હઝ. થાનવી (રહ.), 'દુર્રે ફરાઈદ' પૂ. ૪૯૧)

[૧૧૮]

આ દુઆ માંગવાથી અલ્લાહ કોઈને નામુરાદ નથી રાખતો

لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَاللّٰهُ اَکْبَرُ، لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْکَ لَهٗ، لَهُ الْمُلْکُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَعَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِيْرٌ ط لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَلَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّابِاللّٰهِ ط

ફઝીલત : હઝરત મુઆવિયહ બિન અબૂ સુફયાન (રદિ.)થી રિવાયત છે, ફરમાવે છે કે મેં રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને એમ કહેતાં સાંભળ્યા કે જે શખ્સ આ શબ્દો વડે દુઆ માંગે તો અલ્લાહ તઆલાથી જે કોઈ વસ્તુ માંગશે તે તેને જરૂર આપશે. તે શબ્દો ઉપર મુજબ છે.

(‘તબરાની ફી કબીર અવસત’ ‘અન્વારુદુઆ’ ‘અલ હાદી માસિક’ પૃ. ૧૬, ૧૩૫૭)

[૧૧૯]

અલ્લાહની મદદ હાસિલ કરવાની ટૂંકી દુઆ

يَآاَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ، يَآاَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ، يَآاَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ط

ફઝીલત : હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો કે, “અલ્લાહ તઆલા તરફથી એક ફરિશ્તો નક્કી છે કે જે માણસ ત્રણ વખત ‘યા અર્-હમર્રાહિમીન’ કહે છે તો ફરિશ્તો તેના જવાબમાં આ કહે છે : ‘અર્-હમર્રાહિમીને’ તારી તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. બસ, માંગ અને દરખાસ્ત કર” (‘મુસ્તદરક હાકિમ’)

[૧૨૦]

ઈમાનવાળાઓની આ જ દુઆ હોવી જોઈએ

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِىْ مِنَ الَّذِيْنَ اِذَا اَحْسَنُوْا
اِسْتَبْشَرُوْا وَاِذَا اَسَاءُوْا اِسْتَغْفَرُوْا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મને એ બંદાઓમાંથી બનાવી લે, જેઓ નેકી કરે તો ખુશ થાય અને જ્યારે ખરાબ કામ કરે તો મગફિરત તલબ કરે.

ફઝીલત : ઉપર દર્શાવેલ દુઆ આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી નકલ છે.ઈમાનવાળાઓની આ જ હાલત હોવી જોઈએ.

('ઈબ્ને માજહ', શુઅ્બુલ ઈમાન)

[૧૨૧]

હદીષે પાકની એક અજીબ-અનોખી દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَّارْزُقْنَا اتِّبَاعَهٗ
وَاَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَّارْزُقْنَا اجْتِنَابَهٗ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! અમને હકને હક (સાચું) બતાવ અને એના પર અમલની તૌફીક નસીબ ફરમાવ અને બાતિલને બાતિલ (જૂઠું) બતાવ અને એનાથી બચવાની તૌફીક નસીબ ફરમાવ.

મહાન ફઝીલત : હઝરત મૌલાના શાહ હકીમ મુહમ્મદ અખ્તર સાહેબ (રહ.) મજલિસમાં વધુ પડતા આ દુઆ શીખવે છે અને આ દુઆ વિષે ફરમાવે છે કે આ દુઆને વધુ પ્રમાણમાં પઢતા

રહો તથા મા'મૂલ બનાવી લો.

હઝરત ફરમાવે છે કે, હદીસ શરીફમાં આવ્યું છે કે (કોઈ સજીવને ત્યાં સુધી મૌત આવતી નથી જ્યાં સુધી દુનિયામાં પોતાની રોઝી પૂરી ન કરી લે). હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ આ દુઆમાં હક પર ચાલવા અને ગુનાહોથી બચવાની તૌફીકને રિઝ્ક–રોઝીથી વર્ણવતાં ફરમાવ્યું છે કે હે મારી ઉમ્મતના લોકો ! તમે અલ્લાહથી નેક અમલ અને હક પર ચાલવાની તૌફીકને રિઝ્ક-રોઝીની શકલમાં માંગો, તો જ્યાં સુધી તમે પોતાની રોઝી (રૂહાની રોઝી) પૂરી ન કરી લેશો એટલે પૂરેપૂરા ફરમાંબરદાર ન બનશો, પૂરેપૂરા ગુનાહોથી ન બચશો અને મુત્તકી ન બની જશો અલ્લાહના દોસ્ત-વલી ન બની જશો ત્યાં સુધી તમને મૌત ન આવશે. એટલે જ્યાં સુધી તમે અલ્લાહના પ્યારા નથી બની જતા અને મગફિરતના હકદાર નથી થઈ જતા ત્યાં સુધી તમને મૌત ન આવશે. બસ, જો દીન અને દુનિયાની ભલાઈ ઈચ્છતા હોવ તો આ દુઆને પોતાનો મા'મૂલ બનાવી લો.

('ઝખીર-એ-આખિરત' 'આખિરતનો તોહફો')

[૧૨૨]

એક ઘણી જ મુબારક દુઆ

اَللّٰهُمَّ اِنِّیۡ اَسۡأَلُکَ الۡعَافِیَةَ فِی الدُّنۡیَا وَالۡاٰخِرَةِ، اَللّٰهُمَّ
اِنِّیۡ اَسۡأَلُکَ الۡعَفۡوَ وَالۡعَافِیَةَ فِیۡ دِیۡنِیۡ وَدُنۡیَایَ وَاَهۡلِیۡ

وَمَالِیْ، اَللّٰھُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِیْ وَاٰمِنْ رَوْعَاتِیْ، اَللّٰھُمَّ احْفَظْنِیْ مِنْ بَیْنِ یَدَیَّ وَمِنْ خَلْفِیْ وَعَنْ یَّمِیْنِیْ وَعَنْ شِمَالِیْ وَمِنْ فَوْقِیْ وَاَعُوْذُ بِعَظَمَتِکَ اَنْ اُغْتَالَ مِنْ تَحْتِیْ ط

અર્થ : ''હે અલ્લાહ ! હું તારાથી દુનિયા અને આખિરતમાં આફિયત માંગું છું. હે અલ્લાહ ! હું તારાથી માફી અને આફિયત (દુનિયા અને આખિરતની મુસીબતોથી નજાત)નો સવાલ કરું છું પોતાના દીનમાં પણ, પોતાની દુનિયામાં પણ, પોતાના ઘરવાળાઓ માટે પણ અને પોતાના માલના માટે પણ. હે અલ્લાહ ! મારી ઐબની પર્દાપોશી ફરમાવ અને મારા ખૌફ અને પરેશાનીને અમનો–અમાનમાં બદલી દે. હે અલ્લાહ ! મારી સામેથી પણ હિફાઝત કર, મારી પાછળથી પણ, જમણી તરફથી પણ અને ડાબી તરફથી પણ અને ઉપરથી પણ (કે કોઈ આફત આસમાનથી ન આવે) અને હું તારી અઝમતની પનાહ માંગું છું એ વાતથી કે પોતાના પગ નીચે (જમીનના કોઈ અઝાબથી) હલાક કરી દેવામાં આવું (એટલે કે ઝલઝલા-ધરતીકંપથી).''

('અબૂ દાવૂદ' : ૨/૩૩૬, અલ અદબ, મા યકૂલુ ઈઝા અસ્બ-હ)

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.) ફરમાવે છે કે, હુઝૂર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સવાર–સાંજ આ શબ્દોથી દુઆ માંગ્યા કરતા હતા અને એ મુબારક દુઆનો મા'મૂલ છેવટ સુધી રહ્યો, અહિંયા સુધી કે આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) દુનિયાથી રુખ્સત થઈ ગયા.

આ દુઆ ઘણી જ મુબારક છે અને (આ દુઆને) સવાર–સાંજ જરૂર માંગવી (પઢવી) જોઈએ.

[૧૨૩]

હુસ્ને ઈબાદત, લિસાને સાદિક અને કલ્બે સલીમના માટે દુઆ

اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ الثَّبَاتَ فِی الْاَمْرِ وَاَسْئَلُکَ عَزِیْمَةَ الرُّشْدِ وَاَسْئَلُکَ شُکْرَ نِعْمَتِکَ وَحُسْنَ عِبَادَتِکَ وَاَسْئَلُکَ لِسَانًا صَادِقًا وَّقَلْبًا سَلِیْمًا وَّاَعُوْذُ بِکَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ وَاَسْئَلُکَ مِنْ خَیْرِ مَا تَعْلَمُ وَاَسْتَغْفِرُکَ مِمَّا تَعْلَمُ، اِنَّکَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُیُوْبِ ط

અર્થ : ‘‘હે અલ્લાહ ! હું માંગું છું ઈસ્લામ પર સાબિતકદમી અને માંગું છું નેક કામનો ઈરાદો અને માંગું છું તારી નેઅમતોની શુક્રગુઝારી અને સારી ઈબાદત અને માંગું છું સાચી ઝુબાન અને સલામત રહેવાવાળું દિલ અને તારી પનાહ ચાહું છું તે બુરાઈઓથી, જેને તું જાણે છે અને સવાલ કરું છું તારાથી તે ભલાઈઓનો જેને તું જાણે છે અને બખ્શિશ (માફી) ચાહું છું તે ગુનાહોથી જેને તું જાણે છે. બેશક, તું જ ગૈબની (વાતોને) જાણવાવાળો છે.’’

(‘તિર્મિઝી’ : ૨/૧૭૮, અદઅ્વાત)

[૧૨૪]

દુન્યવી આરઝૂઓ પર અલ્લાહની મુહબ્બત ગાલિબ રહેવા માટે બેહતરીન દુઆ

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ الْاَشْيَاءِ اِلَيَّ وَاجْعَلْ خَشِيَّتَكَ اَخْوَفَ الْاَشْيَاءِ عِنْدِيْ وَاقْطَعْ عَنِّيْ حَاجَاتِ الدُّنْيَا بِالشَّوْقِ اِلٰى لِقَائِكَ وَاِذَا اَقْرَرْتَ اَعْيُنَ اَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ دُنْيَاهُمْ فَاَقْرِرْ عَيْنِيْ مِنْ عِبَادَتِكَ ط

અર્થ : "હે અલ્લાહ ! મને તારી મુહબ્બત બધાથી વધારે પ્યારી કરી દે અને તારો ખૌફ દરેક ચીજના ખૌફથી વધારે વધારી દે અને તારી મુલાકાતની તડપ અતા ફરમાવીને દુનિયાની દરેક હાજતો મારા દિલમાંથી કાઢી નાખ અને જ્યારે દુનિયાવાળાઓને દુનિયા આપીને તેમની આંખોને ઠંડી કરે તો મારી આંખો તારી ઈબાદતથી ઠંડી કરી આપજે. ('કન્ઝુલ ઉમ્માલ' અવ્વલ : ૨/૯૪, 'અલ અઝકાર' અલ ફસ્લુસ્સાદિસ)

[૧૨૫]

અલ્લાહની મુહબ્બત માટે બે દુઆઓ

(૧)

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُّحِبُّكَ وَالْعَمَلَ الَّذِيْ يُبَلِّغُنِيْ حُبَّكَ ط اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ

اِلَیَّ مِنْ نَّفْسِیْ وَمَالِیْ وَاَهْلِیْ وَمِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ ط

અર્થ : "હે અલ્લાહ ! હું તારી મુહબ્બત અને તારા ચાહવાવાળાઓની મુહબ્બત માંગું છું અને એવા અમલની તવફીક ચાહું છું, જે મને તારી મુહબ્બત તરફ લઈ જાય. હે અલ્લાહ ! તું પોતાની મુહબ્બત મારાં જાન-માલ અને અહલો-ઈયાલ અને ઠંડા પાણીથી પણ વધારે મારા માટે પસંદીદહ બનાવી દે."

('તિર્મિઝી' : ૨/૧૮૭, અદઅવાત)

(૨)

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِیْ حُبَّکَ وَحُبَّ مَنْ یَّنْفَعُنِیْ حُبُّهٗ عِنْدَکَ، اَللّٰهُمَّ مَا رَزَقْتَنِیْ مِمَّا اُحِبُّ فَاجْعَلْهُ قُوَّةً لِّیْ فِیْمَا تُحِبُّ، اَللّٰهُمَّ وَمَا زَوَیْتَ عَنِّیْ مِمَّا اُحِبُّ فَاجْعَلْهُ فَرَاغًا لِّیْ فِیْمَا تُحِبُّ ط

અર્થ : "હે અલ્લાહ ! તું મને તારી મુહબ્બત અતા ફરમાવ અને એ લોકોની મુહબ્બત (અતા ફરમાવ), જેની મુહબ્બત તારા નજીક મને નફો પહોંચાડે. હે અલ્લાહ ! જે મારી પસંદીદહ ચીજ તેં મને આપી છે, એને તું એવા કામોની અદાયગીમાં કુવ્વતનો ઝરીઓ બનાવી દે, જે તને પસંદ હોય. હે અલ્લાહ ! જે મારી પસંદીદહ ચીજ તેં મારાથી રોકી દીધી છે, તું હવે એનો ખ્યાલ માત્ર પણ મારા દિલમાંથી કાઢી નાખીને મને એવા (નેક) કામોમાં લગાવી દે, જે તને પસંદ હોય."

('તિર્મિઝી' : ૨/૧૮૭, અદઅ્વાત)

ફઝીલત : રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) અલ્લાહ તઆલાની મુહબ્બત તલબ (પ્રાપ્ત) કરવા માટે આ દુઆને માંગ્યા કરતા હતા.

[૧૨૬]

દિલમાં ઈમાન રચીપચી જવા (પુખ્ત થવા) માટેની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ اِيْمَانًا يُّبَاشِرُ قَلْبِيْ وَيَقِيْنًا صَادِقًا حَتّٰى اَعْلَمَ اِنَّهٗ لَا يُصِيْبُنِيْ اِلَّا مَا كَتَبْتَ لِيْ وَرَضِّنِيْ مِنَ الْمَعِيْشَةِ بِمَا قَسَمْتَ لِيْ ط

અર્થ : "હે અલ્લાહ ! હું તારાથી તે ઈમાન માંગું છું, જે મારા દિલમાં પેવસ્ત થઈ જાય અને તે સાચું યકીન કે (જેને) હું ખૂબ જાણી લઉં કે જે વાત તેં મારા તકદીરમાં લખી દીધી છે બસ, તે જ (વાત) મને પેશ આવી શકે છે અને રઝામંદી માંગું છું તે રોઝી પર, જે તેં મારા માટે તકસીમ કરી દીધી છે."

('કન્ઝુલ ઉમ્માલ' ૧:૨/૮૧, 'અલ અઝકાર' અલ ફસ્લુસ્સાદિસ, રકમ : ૩૬૫૪)

[૧૨૭]

મોત નજીક જણાય ત્યારે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاَلْحِقْنِيْ بِالرَّفِيْقِ الْاَعْلٰى ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મને માફ ફરમાવી દે અને મારા પર રહમ ફરમાવ અને મને ઉપરવાળા સાથીઓમાં પહોંચાડી આપ.

('હિસ્ને હસીન')

[૧૨૮]

સકરાત વખતે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَعِنِّىْ عَلٰى غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَسَكَرَاتِ الْمَوْتِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મોતની કઠણાઈઓના (આ અવસરે) મારી મદદ ફરમાવ. ('તિર્મિઝી')

નોટ : મોતના સમયે મરનારનો ચહેરો કિબ્લા તરફ કરી દેવો અને જે મુસલમાન ત્યાં હાજર હોય તેણે મરનારને ''લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ''ની તલકીન કરવી, એટલે કે એની સામે બુલંદ અવાજે કલિમહ પઢવો, જેથી તે સાંભળીને કલિમહ પઢે.

ચેતવણી : મોત વખતે કલિમહ પઢવો ફર્ઝ યા વાજિબ નથી. જો કોઈએ પઢયો નહિ તો એના ઈમાનમાં કોઈ ફરક પડશે નહિ.

હદીષ શરીફમાં છે કે જેનું અંતિમ કલામ (વાકય) ''લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ'' હશે તે જન્નતમાં દાખલ થશે. ('હિસ્ન')

એટલે કે ગુનાહોને કારણે સજા પામવાથી બચી જશે અને જન્નત પ્રવેશમાં રુકાવટ રહેશે નહિ.

સકરાત ટાણે હાજર લોકોમાંથી કોઈએ સૂરએ યાસીન પઢી લેવી (એનાથી આસાનીથી પ્રાણ નીકળી જાય છે). ('હિસ્ને હસીન')

[૧૨૯]

ઘરમાં આવતી વખતે સલામ કરવાની અત્યંત મહાન ફઝીલત દુનિયામાં રોઝી અને વફાત પછી જન્નત મળશે

હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, ''ત્રણ માણસોની રોઝી અને જન્નતનો અલ્લાહ તઆલા ઝામિન છે, એટલે કે જ્યાં સુધી જીવતા રહેશે ત્યાં સુધી અલ્લાહ તેમને રોઝી આપશે અને મરવા પછી જન્નત અતા કરશે :

(૧) એક તે માણસ કે જે ઘરમાં આવી ઘરવાળાઓને સલામ કરે છે.

(૨) બીજો તે માણસ કે જે મસ્જિદ તરફ નમાઝ માટે જતો રહે છે.

(૩) ત્રીજો તે માણસ કે જે જિહાદ ફી સબીલિલ્લાહ (અલ્લાહના માર્ગે જિહાદ) માટે ઘરેથી નીકળે છે. ('અબૂ દાવૂદ શરીફ')

જરા વિચારો ! જન્નત તેને જ મળશે, જે આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે ગયો હશે અથવા ગઈ હશે. ઉપરના આ'માલ કરવાથી જે–તે માણસનાં ''હુસ્ને ખાતિમહ''ની બશારત છે. અલ્લાહ તઆલા અમલ કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવે. દુનિયામાં રોઝી-રોટીનો મસ્અલો હલ થઈ જશે અને ઈન્શાઅલ્લાહ આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે વફાત પામશે.

[૧૩૦]

અલ્લાહને પસંદિત (ખુશ કરનાર) ''અમલ''

અલ્લાહ તઆલાની નજીક સૌ આ'માલમાં તે અમલ બહુ પસંદિત છે, જે હંમેશા કરાતો હોય, ભલે થોડો હોય.

('બુખારી શરીફ' 'મુસ્લિમ શરીફ')

[૧૩૧]

એકસીડન્ટ થી બચવા માટે ત્રણ આયતો જરૂર પઢે

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

وَ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدۡرِهٖ ۖ وَالۡاَرۡضُ جَمِيۡعًا قَبۡضَتُهٗ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطۡوِيّٰتٌۢ بِيَمِيۡنِهٖ ؕ سُبۡحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشۡرِكُوۡنَ ﴿۶۷﴾ (الزمر ۳۹:۶۷)

(સૂરએ ઝૂમુર, આયત : ૬૭)

بِسۡمِ اللّٰهِ مَجۡرٖٮهَا وَمُرۡسٰٮهَا ؕ اِنَّ رَبِّىۡ لَغَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۴۱﴾

(هود ۱۱:۴۱) (સૂરએ હૂદ, આયત : ૪૧)

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) રિવાયત કરે છે, નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : મારો ઉમ્મતી કોઈ સવારી પર સવાર થાય અને આ (ઉપરોક્ત) ત્રણ આયતો પઢી લે તો અલ્લાહ તઆલા તેને દરેક જાતની આફત (એકસીડન્ટ)થી મહફૂઝ રાખશે. (અલ્વજહુલ મુફસ્સરા)

[૧૩૨]

ગીબતથી બચવાની દુઆ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ○

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ ط

ફઝીલત : હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે જ્યારે તમે કોઈ મજલિસમાં બેસો અને ઊઠવાનો વખત થાય તો આ (ઉપરોક્ત) દુઆ પઢો, એનો ફાયદો આ થશે કે ન તો લોકો તમારી ગીબત (પીઠ પાછળ બુરાઈ) કરશે અને ન અલ્લાહ તમને ગીબતમાં નાખશે. (અલ્કવ્લુલ બદીઅ)

[૧૩૩]

હજનો તલબિયહ

لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ ۚ لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ ۚ

اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ ۚ لَا شَرِيْكَ لَكَ ط

અર્થ : હું હાજર છું હે અલ્લાહ તઆલા ! હું હાજર છું. હું હાજર છું, તારો કોઈ શરીક નથી, હું હાજર છું. બેશક, તારીફ અને નેઅમત તારા માટે જ છે અને સલ્તનત પણ તારા જ માટે છે. તારો કોઈ શરીક નથી. (મિશ્કાત)

ફઝીલત : રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે જે પણ મુસલમાન તલબિયહ પઢે છે તો જ્યાં સુધી પૂર્વ અને પશ્ચિમ છે, એને ડાબે-જમણે દરેક પથ્થર, પ્રત્યેક વૃક્ષ અને માટીનાં ઢેફાં-આ બધાં તલબિયહ પઢે છે.

તલબિયહથી ફારિગ થઈને અલ્લાહ તઆલાથી એની રઝામંદી તથા જન્નતનો સવાલ કરે અને દોઝખથી છુટકારો પામવાની દુઆ માંગે. (મિશ્કાત)

[૧૩૪]

જીભ પર કાબૂ મેળવવાનો અમલ

જીભાળ-બહુબોલા માણસે "અસ્તગ્ફિરુલ્લાહ" પઢતા રહેવું જોઈએ. એનાથી જીભની તેજી અને તિવ્રતા ઓછી થઈ જશે. (નસાઈ)

[૧૩૫]

નવું ફળ પાસે આવે તો આ દુઆ પઢે

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْ ثَمَرِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مَدِيْنَتِنَا
وَبَارِكْ لَنَا فِيْ صَاعِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مُدِّنَا

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! અમારાં ફળોમાં બરકત દે અને અમને અમારા શહેરમાં બરકત દે અને અમારા અનાજ માપવાના સાધનોમાં બરકત દે.

ત્યાર બાદ એ ફળ પોતાના સૌથી નાના બાળકને આપવું. (મુસ્લિમ) અથવા તે સમયે મજલિસમાં જે સૌથી નાનું બાળક હોય તેને એ નવું ફળ આપવું. (હિસ્ન)

[૧૩૬]

ગુસ્સા, ગધેડા-કૂતરાના અવાજ અથવા ખરાબ વસવસા વખતે આ પઢે

જ્યારે ગુસ્સો આવે, અથવા ગધેડા કે કૂતરાનો અવાજ સાંભળે અથવા ખરાબ વસવસાઓ કે વિચારો આવે તો પઢે :

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ط

અર્થ : હું અલ્લાહ તઆલાની પનાહ ચાહું છું શયતાન મરદૂદથી (હડધૂત શયતાનથી.) (મિશ્કાત, હિસ્ન)

જ્યારે મરઘાનો અવાજ સાંભળે તો અલ્લાહ તઆલાથી ફઝલનો સવાલ કરે * (બુખારી, મુસ્લિમ)

[૧૩૭]

વરસાદ શરૂ થાય ત્યારે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ صَيِّبًا نَّافِعًا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! આ (વરસાદ)ને ઘણો જ વરસનાર અને નફાકારક બનાવ. (બુખારી)

[૧૩૮]

વરસાદ હદથી વધુ થવા માંડે ત્યારે આ પઢે

اَللّٰهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا اَللّٰهُمَّ عَلَى الْاٰكَامِ وَالْاٰجَامِ
وَالظِّرَابِ وَالْاَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! આ વરસાદ અમારી આસપાસ (જંગલમાં) વરસાવ અને અમારી ઉપર ન વરસાવ. હે અલ્લાહ તઆલા ! ટેકરાઓ પર અને વનવગડાઓમાં તથા પર્વતોમાં અને નહેરોમાં-નાળીઓમાં તેમજ ઝાડ ઊગવાની જગ્યાઓમાં વરસાવ.

(બુખારી-મુસ્લિમ)

[૧૩૯]

ગાજવીજ અને કડાકા-ભડાકાનો અવાજ સાંભળે ત્યારે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ وَلَا تُهْلِكْنَا
بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا قَبْلَ ذٰلِكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! અમને પોતાના ક્રોધ-કોપથી કતલ ન ફરમાવ અને પોતાના અઝાબથી અમને હલાક ન કર અને એથી પહેલાં જ અમને શાંતિ તથા સંતોષ અતા ફરમાવ. (તિર્મિઝી)

[૧૪૦]

ઝિંદગી-ભર કોઈ પણ બીમારીથી બચવા માટેની દુઆ

"اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ عَافَانِىْ مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهٖ
وَفَضَّلَنِىْ عَلٰى كَثِيْرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيْلًا ط" (ترمذی)

ફઝીલત : કોઈ પણ મુસીબતના માર્યા અથવા બીમારીમાં મુબ્તલા થયેલ માણસને જોઈને આ (ઉપરોક્ત) દુઆ પઢવી. અલ્લાહ તઆલા જરૂરથી તેને જિંદગીભર એ બીમારીથી બચાવશે. (તિર્મિઝી)

નોંધ : બહુ ધ્યાનપૂર્વક આ દુઆ પઢવી.

[૧૪૧]

ફજરની નમાઝ માટે નીકળે તો આ દુઆ પઢે

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ فِىْ قَلْبِىْ نُوْرًا وَّفِىْ بَصَرِىْ نُوْرًا وَّفِىْ سَمْعِىْ نُوْرًا وَّعَنْ يَّمِيْنِىْ نُوْرًا وَّعَنْ شِمَالِىْ نُوْرًا وَّاجْعَلْ لِّىْ نُوْرًا وَّفِىْ عَصَبِىْ نُوْرًا وَّفِىْ لَحْمِىْ نُوْرًا وَّفِىْ دَمِىْ نُوْرًا وَّفِىْ شَعْرِىْ نُوْرًا وَّفِىْ بَشَرِىْ نُوْرًا وَّفِىْ لِسَانِىْ نُوْرًا وَّاجْعَلْ فِىْ نَفْسِىْ نُوْرًا وَّاَعْظِمْ لِىْ نُوْرًا وَّاجْعَلْنِىْ نُوْرًا وَّاجْعَلْ مِنْ خَلْفِىْ نُوْرًا وَّمِنْ اَمَامِىْ نُوْرًا وَّاجْعَلْ مِنْ فَوْقِىْ نُوْرًا وَّمِنْ تَحْتِىْ نُوْرًا اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِىْ نُوْرًا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મારા દિલમાં નૂર કરી દે અને મારી આંખોમાં તથા મારા કાનોમાં નૂર કરી દે. મારા ડાબે અને મારી જમણે નૂર કરી દે. મારા માટે નૂર નિયુક્ત કરી દે. મારા વાંસામાં, મારા ગોશતમાં અને મારા ખૂનમાં નૂર કરી દે તથા મારા વાળમાં નૂર કરી દે અને ચામડામાં નૂર કરી દે અને મારી જીભમાં નૂર કરી દે અને મારા નફસમાં નૂર કરી દે અને મારા માટે મોટું નૂર નિયુક્ત કરી દે અને મને સાંગોપાંગ નૂર કરી દે અને મારી આગળ-પાછળ નૂર કરી દે અને મારી ઉપર અને મારી નીચે નૂર કરી દે. હે અલ્લાહ તઆલા ! મને નૂર અર્પણ કર. (હિસ્ને હસીન)

[૧૪૨]

મસ્જિદમાં દાખલ થવાની દુઆ

મસ્જિદમાં દાખલ થતી વખતે પ્રથમ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદો-સલામ પઢીને આ દુઆ પઢવી :

رَبِّ اغْفِرْ لِیْ ذُنُوْبِیْ وَافْتَحْ لِیْ اَبْوَابَ رَحْمَتِکَ ط

અર્થ : હે મારા પરવરદિગાર ! મારા ગુનાહોને માફ કરી દે અને મારા માટે રહમતનાં દરવાજા ખોલી દે. (મિશ્કાત)

* અથવા આ દુઆ પઢવી *

اَللّٰھُمَّ افْتَحْ لِیْ اَبْوَابَ رَحْمَتِکَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મારા માટે પોતાની રહમતનાં દરવાજા ખોલી દે. (મિશ્કાત)

●●●

